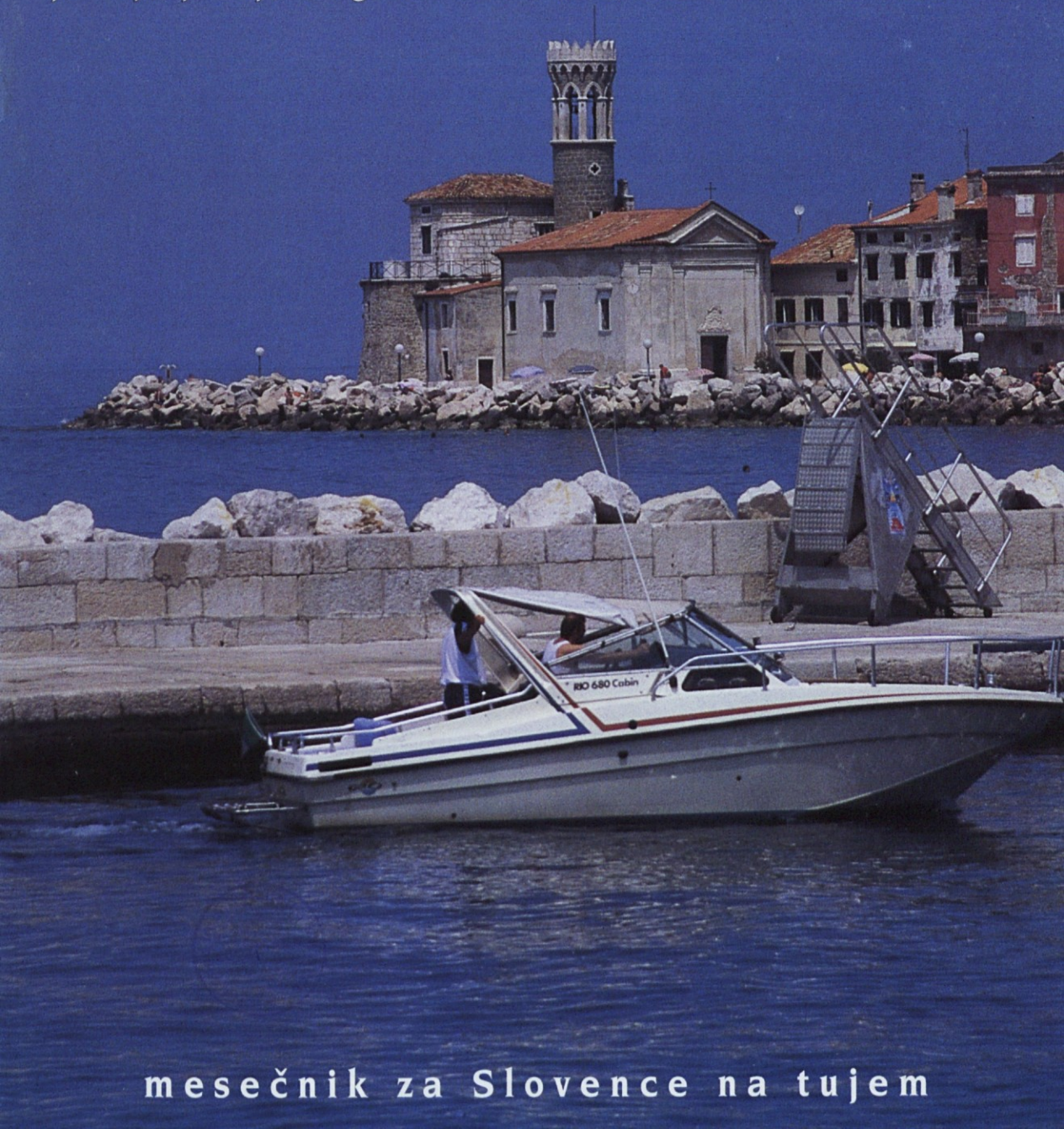

NAŠA LUČ

junij, julij, avgust 1998, letnik 47, številka 6

mesečnik za Slovence na tujem

Dobrodošli v domovini

NAŠA LUČ

**Glasillo Zveze slovenskih izseljenskih
duhovnikov, diakonov in pastoralnih
sodelavcev v Evropi za verska,
kulturna in narodna vprašanja**

Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95.

Glavni urednik:

Janez Pucelj, München, Nemčija

Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana

Uredništvo:

Naša luč

Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana

tel.: 061/133-20-75

faks: 061/126-23-02

Uprava:

Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana,

tel. 061/313 241

NAROČNINA

(v valuti zadevne države):

Slovenija	2.500 SIT
Avstrija	240 ATS
Anglija	12 GBP
Belgija	720 BEC
Francija	120 FRF
Italija	34.000 ITL
Nizozemska	40 NLG
Nemčija	35 DEM
Švica	29 CHF
Švedska	150 SEK
Avstralija	28 AUD
Kanada	25 CAD
ZDA	22 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali
pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun:

50101 - 603 - 401025, DRUŽINA, d.o.o.,

s pripisom za Našo luč,

devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d.,
50100-620-133 900-27620-118911/5.

Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in up-
rava.

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-
147/94 z dne 23. 2. 1994 šteje Naša luč med
proizvode, za katere se plačuje 5% prometni
davek.

Oblikovanje: TRAJANUS, d.o.o., Kranj

Tisk: Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

Prva str. ovitka: B. Rustja: Piran

Druga str. ovitka: Z. Podvinski: Sončni zahod

Tretja str. ovitka: Romanje na Laghet

Četrta str. ovitka: S. Kerin/M. Mihelič: Rušilni potres
na Bovškem

Slovinci imamo pogosto srečo.

Sreča je sicer opoteča, pravi pregovor.
Vendar to velja le zato, ker izjeme to
potrjujejo.

V domovini je izjemno stanje. Liberalna
politika Slovincem čedalje bolj ubija v
glavo, da je v novi državi slabše, kot je
bilo v nekdanji. Nekateri imajo gotovo svoj razlog za to.

Kaj bi preveč zares jemali stvari, ki so nas nevedne. Pa ne da bi kdo mislil,
da o sebi preveč dobro mislimo. Stvari pač niso najbolj rožnate. To se da
popraviti. Volitve bodo še.

Prav tako zapleteno postaja med slovenskimi rojaki na tujem. Seveda je že
daleč čas, ko smo to, kar je vsak dan okoli nas, imenovali tuje. Postalo je
marsikomu domače, marsikomu preveč domače. Vendar je hrepenenje po
domovini ostalo in v srcu marsikoga čedalje glasneje vpije po njej.

Ne v domovini in ne v izseljenstvu pa se ne moremo obmetavati le s tem, da
bi bilo vse povsem zanič. Seveda bi bilo lahko bolje. Naš narod je sposoben
preživeti. Tudi zunaj meja domovine. Toda kako preživeti. Res je, da se
čedalje več ljudi sprašuje, kako živimo svoj čas. To pa ni več vprašanje za
žahlanje ušes.

Kakovost življenja - kaj je to? In ali znamo prav izbirati? Za kaj živimo?
Za denar, bogastvo, čast in ugled, hišo, za dve hiši, ... Morda pa je vredno
živeti v miru, slogi, med poštenimi, med sabo spravljenimi ljudmi. Morda je
človeka vredno življenje tam, kjer ljudje priznavajo vrednote in ne le
svobodnjaštvo brez meja.

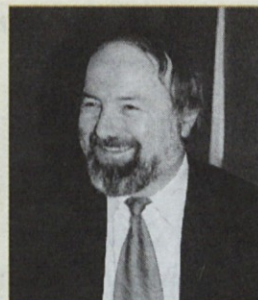
Slovenska sinoda je klic slovenskim kristjanom in vsem ljudem dobre volje,
naj te stvari pretehtamo. Zdi se, da prihajajo nova znamenja, da je treba
domovino vzeti zares. In prav tako bo treba naše izseljenstvo vzeti zares.

Znamenja v prihodnost kaže tudi razvoj Cerkve na Slovenskem, ki kliče po
novih cerkvenih središčih po novih škofijah.

Vse gre po sreči, vse se obrača tako, da se nam zdi, kot da vsega nismo
sami premaknili. Zdi se, da ima Bog ta narod rad in mu daje zdaj znotraj
zdaj od zunaj pomoč, da se prav zave svojih zgodovinskih izkustev in se
obrne v življenja polno prihodnost.

Naj bo tako. In naj bomo zelo zavzeto zraven. Ne pustimo, da bodo vse, kar
je treba v tem času narediti, opravili drugi. Poguma in volje za skupno
stvar voščim vsem bralcem in želim prijeten čas počitnic in dopustov.

Janez Pucelj

*p. Valerijan Jenko, voditelj verskega in kulturnega središča
svetega Rafaela v Sydneyju*

Tisti, ki so rojeni v Sloveniji, se v avstralski cerkvi nikoli ne bodo počutili popolnoma doma

Slovenci v Avstraliji spadajo med mlajše izseljenske skupnosti. V prejšnjem stoletju je le nekaj posameznikov iz naših krajev stopilo na peto celino; nekateri med njimi so tam tudi ostali. V dvajsetih letih tega stoletja so se začeli priseljevati zlasti Primorci, ki pa jih je bilo morda le nekaj deset. Šele leta 1947, ko je Avstralija uradno odprla vrata priseljencem, so tudi Slovenci začeli prihajati bolj množično na to dokaj pozno odkrito celino. Rojaki so se kot skupnost začeli prepoznavati s prihodom prvih dveh slovenskih duhovnikov. To sta bila frančiškana p. Klavdij Okoren in p. Beno Korbič, ki sta v maju leta 1951 prišla v Sydney iz Združenih držav Amerike. Patra sta zbirala rojake pri nedeljskih mašah in že dobre pol leta po prihodu začela izdajati mesečnik *Misli*. Zaradi težkih razmer sta po dveh letih odšla nazaj v Ameriko. Z rojaki pa sta ostala koroški duhovnik Mikula, ki je prišel v Avstralijo kot dušni pastir za nemško govoreče vernike, in p. Rudolf Pivko, ki so ga komunisti izgnali iz kitajskih misijonov. Leta 1955 je prišel v Avstralijo p. Bernard Ambrožič, naslednje leto pa še p. Bazilij Valentin, oba iz Amerike. Njima je po nekaj letih sledil p. Valerijan Jenko.

P. Valerijan je doma iz Šiške, kjer je obiskoval osnovo šolo. Med vojno je vstopil v frančiškanski red in se maja 1945 z dijaki in bogoslovci umaknil na Koroško ter tam nadaljeval gimnazijo. Bogoslovje je končal v Lemontu, kjer je imel tudi novo mašo. Po desetih letih duhovniškega dela med rojaki v Ameriki se je odločil za nov začetek. Maja letos je bil na obisku v domovini in se je kot delegat za brate v Avstraliji udeležil kapitlja Slovenske frančiškanske province svetega Križa. Pred odhodom nazaj je odgovoril na nekaj vprašanj.

Kako je prišlo do vaše odločitve za misijone med avstralskimi Slovenci?

Že pred menoj se je nekaj patrov, s katerimi smo bili prej skupaj, odločilo za ta korak. Mene je tja povabil p. Bernard, ko je eden od naših patrov odstopil. Ena stvar je odločitev, druga pa to odločitev opraviti, izpeljat. Čutil sem, da grem v popolnoma neznano deželo, med

Skupina Slovencev pred cerkvijo sv. Rafaela v Sydneyju (p. Valerijan je drugi z leve)

neznane ljudi. Skoraj nobenega prijatelja nisem imel tam, razen p. Bernarda. Razmišljaš o tem, kako se boš znašel tam. Tako je odločitev v meni počasi zorela in septembra leta 1963 smo z ladjo iz San Francisca odpluli proti Avstraliji. Po štirinajstih dneh smo prispeli v Sydney in v tem mestu sem ostal do danes.

Kakšna je bila razlika med slovensko skupnostjo v Ameriki, kjer ste že delovali nekaj let, in novo skupnostjo rojakov, ki vam je bila zaupana?

Razlika je bila občutna. V povojnem času so bile naše frančiškanske župnije v ZDA že močno amerikanizirane. V fari, kjer sem bil kaplan zadnja štiri leta pred odhodom v Avstralijo, smo imeli že angleško sveto mašo. Tudi pridigati sem moral v angleščini. Nekaj časa smo imeli

pri eni nedeljski maši še slovenski evangelij, potem pa smo tudi to opustili. Pri mašah se niso zbirali le naši ljudje, ampak vsi verni, ki so živeli na ozemlju župnije.

Katera župnija je bila to?

Takrat sem kaplanoval v Johnstownu v Pensilvaniji v slovenski župniji svete Terezije deteta Jezusa.

In kako je bilo v Avstraliji?

V Avstraliji se je začelo pionirsko delo. Rojaki so množično prihajali v novo deželo, si iskali stanovanje, zaposlitev in tudi družbo. Raztreseni so bili po vseh krajih. Verskih središč še nismo imeli. Tam, kjer jih je duhovnik obiskoval, so se počasi začeli povezovati. Društveno življenje je bilo še v povojih.

Prevzel sem skrb za rojake v Sydneyju in v okolici. Ljudi je bilo treba najprej poiskati. Nato priskrbeti cerkve, kjer bi se lahko srečevali pri slovenskem bogoslužju. Sprva so bile to avstralske cerkve na raznih koncih mesta. Težava pa je bila v tem, da so si ljudje težko zapomnili, katero nedeljo je maša v določenem kraju. Enkrat mesečno smo se srečevali na petih krajih v samem mestu, kasneje so prišli na vrsto še drugi kraji v Novem

Cerkev sv. Cirila in Metoda v Melbourneu

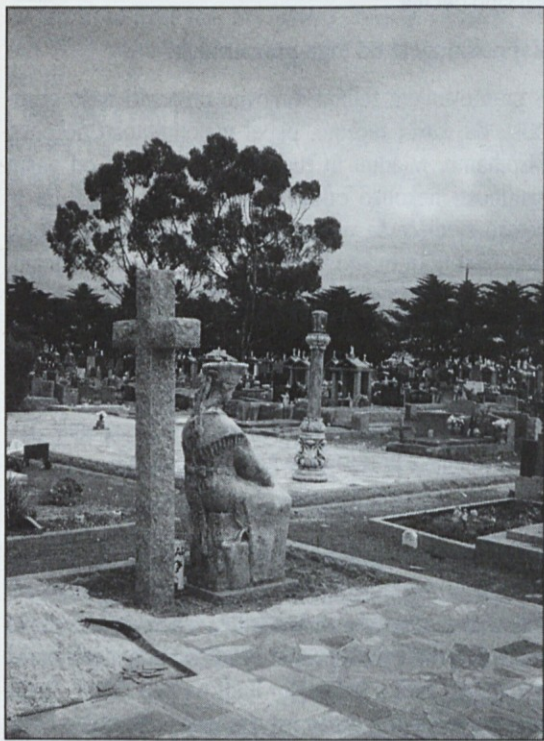
Južnem Walesu in Queenslandu. V avstralskih cerkvah so nam odstopili tisti čas, ki je ostal, ta pa za naše ljudi ni bil najbolj primeren. Naši ljudje imajo radi mašo dopoldne, da jim še nekaj ostane od dneva, da družino lahko zberejo skupaj ob nedeljskem kosilu. Cerkve pa so bile takrat proste ob enajsti ali šele poldvanajstih, kar je ravno sredi dneva. Poleg tega so bili naši ljudje navaženi, da je za velike praznike cerkev lepo okrašena, Avstralcji pa za to nimajo posebnega smisla.

... zato ste začeli razmišljati o lastni cerkvi ...

Imeli smo srečo. Od prezbiterajncev smo kupili staro leseno cerkvico. Ponudili smo jim več, kot jim je obljubljala občina. Ta je nameravala v njej urediti knjižnico. Ker so vedeli, da bo cerkev ostala namenjena bogoslužju tudi vnaprej, so bili zadovoljni, saj tako stavba ne bi šla v svetno uporabo.

Prvi dve leti smo imeli bogoslužje kar v stari cerkvi, nato pa smo začeli z zidavo nove. Posvetili smo jo svetemu Rafaelu. Z lastno cerkvijo se je oblikovalo tudi versko središče. Takrat smo bili še zelo željni domače družbe, slovenske maše. Življenje v našem središču je bilo zelo razvejeno in tudi kulturnih prireditev ni manjkalo. Ljudje so se zelo težko privajali avstralskim razmeram, zato je bilo slovensko središče, tako cerkveno kot kulturno, za marsikoga pravo bogastvo.

Letos bo minilo 35 let od vašega prihoda med avstralske Slovence. Kaj se je v teh letih v vaši skupnosti spremenilo?

Slovenski grobovi na pokopališču v Melbourneu

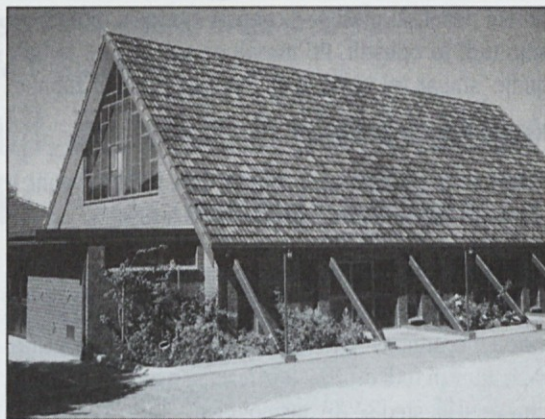

Razlike so in danes je drugače kot pred desetletji. Precej ljudi se je že privadilo na avstralsko življenje in zahajajo v avstralske cerkve. Tega je več v narodnostno mešanih zakonih. Vendar pa mnogi občasno radi pridejo med naše ljudi. Tisti, ki so rojeni v Sloveniji, se v avstralski cerkvi nikoli ne bodo počutili popolnoma doma, ker je anglosaški svet popolnoma drugačen.

Kako pa je z mladimi?

Mladi so deloma še povezani z nami, vendar ne tako, kot bi so mi to želeli. V središče prihajajo zlasti ob večjih praznikih in takrat, ko pri bogoslužju in prireditvah tudi neposredno sodelujejo. Imajo svoj list Australian Slovenian Rewue, ki pa ga pišejo izključno v angleškem jeziku. Vendar se tudi v tem časopisu dotaknejo tem, ki se nanašajo na naše izseljenstvo. Zanimajo se za dogajanje v domovini. Objavljajo najrazličnejše članke o tem. Obiski v domovini na večino mladih vplivajo zelo pozitivno.

Letos odhaja na obisk med rojake v Avstraliji škof Metod Pirihi, ki je odgovoren za Slovence po svetu. S kakšnim namenom ste ga povabili?

Cerkev sv. Družine v Adelaidi

Povabili smo ga zato, da bi skupaj praznovali naše jubileje. Vsa tri verska središča praznujejo obletnice posvetitve cerkve. Naša cerkev v Merrylandu je bila posvečena pred 25 leti. Versko središče je sicer staro že 28 let. V Melbournu, kjer stoji cerkev svetih bratov Cirila in Metoda, praznujejo 30-letnico posvetitve. Cerkev svete Družine v Adelaidi pa stoji že 15 let. Za to priložnost smo povabili koprškega škofa Metoda Piriha, da bi praznovali tudi v povezanosti s slovensko Cerkvijo, saj smo del nje.

Kaj pričakujete od tega praznovanja?

S praznovanjem želimo duhovno prenoviti našo skupnost, da, kakor rečemo, pepel malomarnosti nekoliko razpihamo. Mladini in tudi tistim, ki so se od naših skupnosti nekoliko oddaljili, bomo dali vedeti, da je versko središče še vedno tukaj. Seveda ga mnogi tudi brez tega potrebujejo in ga bodo potrebovali še dolgo. Žal pa so zlasti nekateri starejši prikrajšani za to, kar so imeli včasih. Zaradi starosti in bolezni ne morejo več redno prihajati v naše središče. Taki danes še bolj potrebujejo duhovnika, ki jih bo obiskoval kjer koli bodo: na svojih domovih ali pa v domovih za ostarele. Tudi na te v času praznovanja ne bomo pozabili.

Imate še kakšno sporočilo za bralce Naše luči?

Lahko ste Bogu hvaležni, da imate revijo, ki vas povezuje z vsemi rojaki po Evropi. Pred leti smo imeli včasih objavljene prispevke iz Avstralije, vendar je to nekako zaspalo. Lahko bi s tem spet začeli, da bi bili vaši bralci seznanjeni tudi z življenjem ljudi na peti celini. Čestitam uredništvu in držite list v izhajanju še dolgo časa.

Pogovarjal se je Tone Gorjup

Eden od dvanaajsterih apostolov na znameniti Oceanski cesti

Tišina

"Tomaž, to pa je zate," je Pavla ponudila Tomažu pismo, ki ga je skupaj s časopisom pobrala iz nabiralnika, ko sta opoldne prišla iz mesta. "Sanja ti piše in videti je, da kar precej," je potipala debelo ovojnico. "Hm, to je pa lepo od Sanje, da nama vsaj piše, če že na počitnice ne bo prišla," je Tomaž dobre volje odpiral pismo. Pavla se je tako kot običajno zapodila v kuhinjo, "saj če ne bi ona skrbela za kuhinjo in sploh za vse, bi tako in tako od lakote pomrla." Tomaž je sedel na klop na vrtu in kar nekako vznemirjen začel brati Sanjino pismo.

"Gora je bila pred menoj. Visoka je bila in neprehodna. Toda napravila sem prvi korak in drugi in tretji... Vsakokrat je bilo prostora samo za eno stopinjo, le za en korak. Napravila sem veliko korakov. Nehala sem jih šteti, kajti bilo jih je preveč. In ko sem se ozrla nazaj, sem videla srebrno sled potoka globoko spodaj. Bila sem začudena. Saj to je potok, v katerem sem zjutraj zajela vodo v dlani in si umila obraz in dušo. Kdaj sem se povzpela tako visoko? Ni več slišati šumenja vode, ki se preliva iz tolmana v tolmun v majhnih in velikih slapovih. Spev potoka je ostal spodaj med smrekami in belim kamenjem. Zares čudno, kdaj le sem premerila to pot, kjer ni poti. Saj je bilo vedno prostora samo za en korak. Kdaj? Vse je minilo tako hitro. Morda takrat, ko iščeš pot, čas mineva drugače. Korak za korakom se vzpenjaš in se ne oziraš nazaj. Srce te vleče kvišku.

Čutila sem v sebi tihega Sopotnika. Oba uživava ob pesmi potoka. Da, res uživava! Toda tišina? Da, tišina ljubiva. Potok pripoveduje, nenehno nekaj pripoveduje, kajti ve, da govori naglušnim ljudem in ušesom, ki niso vajena jezika vode in narave. Zato kar naprej ponavlja, ponavlja...

Tišina zgoraj ne govori, ne ponavlja. Zato je zelo drugačna od žuborenja potoka. Ona gleda vate. Čaka. Pričakuje te. Gleda vate s pogledom modrine, ki se dotika obzorja zemlje in brezmejne globine neba. In zadaj za to globino se širi v brezčasnost pričakanj. Ta tišina je most med menoj in mojim hrepenenjem. Ta tišina je lok, ki se boči od tistega potoka na pragu gore pa vse do nevidnih vrhov zadaj za belim grebenom, ki belo žari v soncu. Zato oba, jaz in moj Sopotnik, na poteh, kjer je prostora vsakokrat le za en korak, uživava ob žuborenju potoka. Trduiva se ujeti njegov napev, njegovo čisto, svetlo melodijo, ki je ista, kot jo je poslušala Eva v raju. Uživava in veseliva se skrivnostne pesmi, ki jo o svojem življenju pripoveduje gorski studenec.

Toda tišina? Da, tišina ljubiva. Tišina naju prevzame, gre skozi naju. Tišina je čudežna luč. Prežarja me. Čutim, da je

v meni vse svetlo, da sem kot del nevidne gore, iz katere se neprestano izlivajo slapovi luči. Hrepenim po tej tišini. Šele v njej slišim besedo svojega Sopotnika. On vedno govori tako tiho. Kot lahno pihljanje vetra je njegov glas. In v tej tišini, visoko nad globelmi, me njegova beseda objame kot topel južni val. Zato ljubim tišino in hrepenim po njej.

In nenadoma je postalo vse še bolj svetlo. Smreke spodaj so odsevale notranjo luč. Podarjale so lepoto, ki jim je bila dana od začetka sveta. Potok je kot srebrna nit tekkel v tišino neskončnosti. Skale so postale kot topla prijateljeva dlan, ki nikdar ne zataji. Ruševje je v vsaki iglici pelo hvalnico slapovom luči, ki so se zlivali z vrhov zadaj za belimi grebeni. Bila sem sredi teh slapov tišine in luči. Vse je bilo neverjetno lahko. In zdelo se mi je, da imam krila, ki me nosijo k nevidnim vrhovom tišine.

Upam, da me razumeš, stric Tomaž, in lep pozdrav tudi teti Pavli."

Tomaž je kar obsedel in gledal v daljavo. "Kot da sem sam napisal to pismo. Kako podobno čuti in doživlja. Da, tišina. V tujini sem se naučil zapreti se vase, da bi se ubranil pred hrupom, ki vdira z vseh strani. Tam, pod domačimi vrhovi, se ni treba zapirati vase. Odpreš se. In čim bolj se odpreš, tem lepša je tišina. Hrepenenje je tako blizu, da se ga lahko dotakneš s konicami prstov. In tišina te obdaja kot šepet tihega Sopotnika."

Jože Urbanija

Prvo Petrovo pismo, ter Janezovo in Judovo pismo

V zbirki knjig Nove zaveze sta tudi dve pismi, ki jih izročilo pripisuje apostolu Petru. Drugega Petrovega pisma gotovo ni napisal apostol Peter, prav lahko pa je pisec prvega.

Prvo Petrovo pismo

Prvo Petrovo pismo je prej **okrožnica** kot pismo v pravem pomenu besede, saj nima ne pravega pisemskega začetka ne konca. V njem manjka tudi značilni pisemski osebni odnos do naslovljencev. Zapis je tako splošen, kot da govori neznanemu občestvu.

Pismo je namenjeno po Pontu, Galatiji, Kapadokiji, Aziji in Bitiniji razkropljenim kristjanom. To so pokrajine današnje severne Turčije. Peter jim je kot vrhovni poglavar Cerkve poslal poslanico, s katero jim je zagotovil, kako pomembno je vztrajati v veri kljub trpljenju, preizkušnjam ter krvavim preganjanjem. Kajti če kristjan vztraja v veri kljub preganjanju zaradi Kristusa, potem sme upati na delež pri Kristusovi daritvi.

Pismo lahko razdelimo v tri dele. V prvem najprej kristjanom priporoča svetost. Svetost je znamenje božjega semena v ljudeh. Z izbranimi besedami Peter zagotavlja, da smo vsi, ki verujemo v Jezusa, izvoljen rod,

kraljevo duhovništvo in svet narod, ljudstvo, določeno za božjo last, ki oznanja sijajna božja dela.

V drugem delu se Peter predstavlja kot priča Kristusovega trpljenja. Govori o Jezusovem križanju, o tem, kako je prestajal trpljenje. Jezus ni pretil ni grozil ni klical nesreče nad tiste, ki so ga križali, ampak je prosil za tiste, ki so ga mučili. V teh Petrovih besedah je toliko podobnosti s podatki, ki jih poznamo iz evangelijev o Jezusovem trpljenju, zlasti križanju, da je to poslanico gotovo pisal nekdo, ki je bil zraven.

V tretjem delu Peter poziva kristjane k zglednemu življenju; to se mora odlikovati z zakoreninjenostjo v Kristusovo odrešenijsko delo, z živim upanjem in pričevanjem v vsakdanjem življenju.

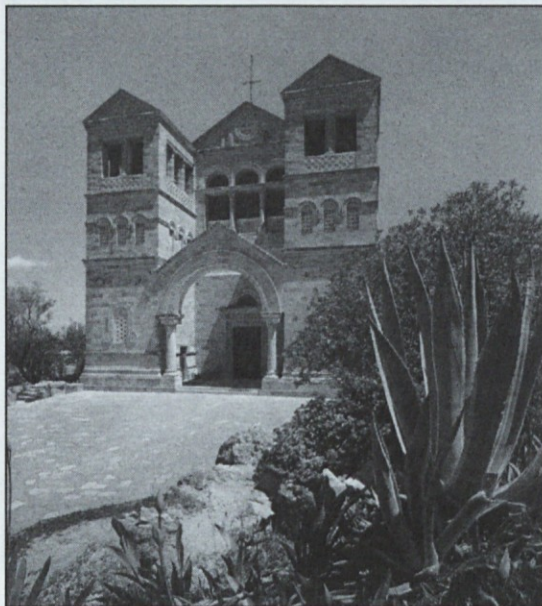
Tri Janezova pisma

Janezova pisma so nastala v drugi polovici prvega stoletja po Kr. V njih vidimo že prve razdore v Cerkvi. Ta napet položaj odmeva v Janezovih pismih in dejansko vsa tri vsebujejo polemične note.

Gotovo je, da Janez izhaja iz svojega doživetja Jezusove osebnosti. To, da se je osebno dotikal Kristusa, je njegovo prvo teološko izhodišče, drugo izhodišče je njegovo gledanje na Boga kot na princip ljubezni. Njegova je tudi definicija, da je Bog Ljubezen. Tretja stvar, ki jo ima Janez izredno rad, pa je resnica. Svojim dopisnikom govori kot ljudem, ki ljubijo resnico in ki živijo v resnici.

Prvi dve pismi sta bili namenjeni tedanjim krščanskim skupnostim. Drugo je formalno sicer naslovljeno neki gospe, kar je elegantna oblika za neko krščansko skupnost v Mali Aziji. Tretje pismo, ki je kakor drugo zelo kratko, pa je bilo namenjeno nekemu Gaju, očitno nekega verniku, ki ga je imel Janez rad.

V prvem pismu je govora o antikristih, o zvodnikih in podobno. **Za Janeza je absolutno izhodišče priznanje Kristusa.** Kdor Kristusa ne prizna, je zanj izobčen. Polemičen ton je tudi v drugem pismu, v katerem Janez govori kot starešina proti razdircem božjega sporočila. V tretjem pismu pa celo omenja nekega svojega nasprotnika Diotrefesa, za katerega pravi, da skuša odtegniti kristjane od tega, da bi pomagali tedanjim misijonarjem.

Pročelje sirsko-romanske bazilike, zgrajene leta 1924

Kripta Spremenjenja

Skozi vsa tri pisma se torej vleče polemičen ton, ki izrisuje Janezovo naravo in razmere, ki so tedaj vladale v Cerkvi. Poleg tega, da je glasnik največjega krščanskega optimizma, saj vidi v Bogu princip ljubezni, je obenem tudi glasnik krščanskega realizma, saj prav v teh pismih najdemo znameniti stavek, ki pravi, da svet tiči v zlu.

Judovo pismo

Judovo pismo je zanimiv tujek v novozavezni literaturi. Po svojem tonu bi spadalo v Staro zavezo. Gre namreč za pismo, ki je **izredno polemično, napadalno**, z nekaterimi prav grozljivimi metaforami, tako da je bila v času oblikovanja kanona vprašljiva celo njegova kano-ničnost.

Juda je bil Jakobov brat, o katerem pa je rečeno, da je bil Kristusov brat - po današnjem razumevanju družine so bili torej bratranci. Pismo kaže nekatere poteze, ki spominjajo na kumransko, esensko literaturo, nekateri poudarki pa niso tipično katoliški; na primer pretirano upoštevanje angelov. Kar pa ga dela popolnoma katoliškega, je absolutno sprejetje Jezusa Kristusa.

Judovo pismo je bilo namenjeno neki krščanski skupnosti, ki je bila očitno v krizi. Nekateri pravijo, da so bili

nosilci te krize gnostiki, drugi, da so to bili doketi. Pismo je uperjeno proti doketom, ki niso verjeli v resničnost Jezusa Kristusa; trdili so, da je Kristus bolj nekakšna prikazen kot pa resnična osebnost.

Iztok Kržič

Vsa ta pisma so bila torej bolj ali manj naperjena proti tistim, ki so razdvajali krščanstvo in vnašali v evangelijski nauk nove elemente.

Janezova pisma so uperjena proti gnostičnim zmotam oziroma njihovim pristašem gnostikom. Domišljali so si, da poznajo Boga, ga vidijo in da so z njim združeni. V Jezusu niso videli Mesije, in ker so zavračali učlovečenje, v njem tudi niso videli Božjega Sina. Tudi njihova moralna drža ni bila krščanska. Domišljali so si, da so brez greha, pa tudi do tega, da bi izpolnjevali božje zapovedi, jim ni bilo, še zlasti ne do zapovedi ljubezni do bližnjega.

Bratovščina sv. Jurija v notranjeavstrijskih deželah

Sv. Jurij, ki je po vsej verjetnosti **umrl mučeniške smrti** v času preganjanja cesarja Dioklecijana (303), je bil v preteklosti za božjo materjo Marijo nedvomno najbolj češčen svetnik krščanskega sveta.

Njegovo češčenje je cvetelo zlasti v času križarskih vojn. Ker je bil po izročilu rimski vojak, so v njem, od mohamedanskih Turkov ogroženi kristjani, videli idealnega priprošnjika v prizadevanju za "osvoboditev določene dežele od malikovalstva in jo z od Boga poslanimi borci" pridobiti za krščanstvo. V tem duhu je tudi cesar Friderik III. (1440-1493) ustanovil vojaški red sv. Jurija, ki ga je 1. januarja 1469 potrdil papež Pavel II. Za sedež reda je papež določil nekdanjo benediktinsko opatijo v Millstattu, za prvega velikega mojstra reda pa na cesarjev predlog viteza Hannsa Siebenhierterja. S tem redom si je cesar želel zagotoviti učinkovito vojaško pomoč pri obrambi avstrijskih dežel pred Turki.

Svoje vojaško politične cilje je želel cesar Friderik III. tudi duhovno podkrepiti. Zato je vzporedno z vojaškim redom sv. Jurija ustanovil tudi bratovščino sv. Jurija. Obe ustanovi sta bili med seboj neločljivo povezani. Naloga bratovščine je bila **širiti obrambno misel pred Turki** po notranjeavstrijskih deželah in zbirati denarna sredstva za postavitev stalne vojaške posadke v bližini avstrijskoturške meje. Tudi Friderikov sin in naslednik, kralj Maksimilijan I. (1493-1519, cesar od 1508), je bil velik častilec sv. Jurija. Z veliko zavzetostjo je pospeševal tako red kot bratovščino sv. Jurija. Z listino, izdano 17. septembra 1493 v Innsbrucku, je bratovščino sv. Jurija potrdil. V tej listini je izrazil željo, da bi člani bratovščine s svojimi prispevki pomagali postaviti v Brežicah vojaško trdnjavo, v kateri bi bilo prostora **za dva do tri tisoč redovnih viteзов in klerikov**, ki bi sleherni trenutek lahko vojaško posredovali in tako preprečili Turkom vdor v deželo. V statutih bratovščine pa je veliki mojster Hanns Siebenhierter članom bratovščine predpisal še **nepretrgano molitev podnevi in ponoči** za obrambo katoliške vere pred neverniki. Prek delovanja bratovščine si je red obetal pritok viteзов, ki bi bili pripravljeni na lastne stroške sodelovati pri obrambi

vere. Ti vitezi so nosili na rokavu **zlat križ z zlato krono** v zlatem krogu in so po cesarjevem ukazu vedno imeli prednost pred drugimi vitezi. Ker bodo ti vitezi tudi po smrti nedvomno obdarovani z nebeško krono, jim je Maksimilijan podelil naslov milites coronati - kronani vitezi.

Bratovščino sta vodila dva generalna vikarja, in sicer veliki mojster viteškega reda sv. Jurija pač zaradi tega, ker je

bila bratovščina z redom tako rekoč neločljivo povezana, in krški (Gurk) škof, ki je bil pristojen za duhovno življenje. Člane bratovščine, ki je bila odprta za oba spola, so skrbno vpisovali v bratovščinso knjigo. Člani so bili dolžni moliti za umrlega člana bratovščine takoj po prejemu obvestila o njegovi smrti in se udeleževati letnih maš zadušnic za pokojne člane vojaškega reda sv. Jurija in za rajne člane istoimenske bratovščine. Enako skrbno so vodili knjigo denarnih prispevkov za vojaški red in o denarnem stanju poročali na letnih skupščinah bratovščine.

Na Maksimilijanovo prošnjo je papež Aleksander VI. z bulo dne 13. aprila 1494 bratovščino sv. Jurija potrdil in se s celotnim kardinalskim kolegijem dal vpisati v bratovščinso knjigo. V bratovščino je vstopil tudi kralj Maksimilijan s svojo družino in takrat daroval za gradnjo cerkve v Brežicah **500 zlatih mark**. V potrdilni listini je papež ukazal še javne prošnje procesije za odvrnitev turške nevarnosti in denarne nabirke po vseh škofijah cesarstva za vzdrževanje reda sv. Jurija.

Seveda pa je bila v tem času križarska ideja že preživeta. Pri nabiranju prostovoljcev, ki bi bili pripravljeni na lastne stroške vstopiti v vojaško službo, bratovščina očitno **ni imela velikega uspeha**. Žal se nam bratovščinske knjige niso ohranile (ali pa jih še nismo odkrili), tako da si ne moremo ustvariti prave podobe o razširjenosti te bratovščine v naših deželah. So se pa v uradnem prepisu ohranile vse zgoraj omenjene listine, ki nedvomno pričajo o navzočnosti bratovščine tudi na ozemlju današnje Republike Slovenije. Duhovno rasežnost redu je spodnesla reformacija, ki je botrovala ukinutvi tako vojaškega reda kot z njo povezane bratovščine sv. Jurija.

France M. Dolinar

Dan upora proti Evropi in Natu

Marsikateri zdomec je potožil, kako divji, nasilni in nestrpni so vozniki doma, in pripomnil, kako ni čudno, če je toliko nesreč in mrtvih na naših cestah. Upati je, da se bodo zdomci - in vsi drugi - počutili bolj varne na naših cestah že ob prihodnjem obisku v domovini. S prvim majem je namreč stopil v veljavo nov zakon o varnosti v cestnem prometu, ki zelo strogo kaznuje alkoholno podložene voznike in tiste, ki imajo cesto za dirkališče. Tako se končno vsaj na tem področju bližamo evropskim merilom.

Žal so čisto drugače **izzveneli prazniki okrog prvega maja**. Tako je npr. dan upora, ki ga praznujemo 27. aprila, Mladi forum Združene liste (komunisti) izkoristil za boj proti Evropi in Natu. Slovenijo je namreč preplaval z letaki, na katerih je bil znak OF s pripisom: "Nočemo Ameriške Teroristične Organizacije" (prve črke dajo NATO).

Videti je, da je oblast zašla v slepo ulico.

Da so to storili mladi komunisti prav na ta dan, ne preseneča, saj tako le nadaljujejo delo Antiimperialistične fronte, ki so jo komunisti ustanovili aprila 1941. Ta fronta je bila **naperjena proti Zahodu**, ki ga je imela za imperialističnega, in je podpirala socialistična voditelja Stalina in Hitlerja, ki sta takrat še prijateljevala. Po drugi svetovni vojni so komunisti razglasili ustanovni dan Imperialistične fronte za praznik Osvobodilne fronte, po zlomu komunizma pa so ga preimenovali v dan upora.

Nihče ne pravi, da je Nato najboljša rešitev za Slovenijo, dejstvo pa je, da je **alternativa** le Miloševićeva Jugoslavija. Čeprav je ta na robu državljanske vojne, se del naših politikov vse bolj ozira prav k njej. Ne le da je šel Jelinčič v Beograd "pripravljat pot", marveč je tudi iz Beograda prišla vladna delegacija, ki so jo naši sprejeli enako klečeplazno kot takrat, ko je Beograd še vedril in

oblačil v Sloveniji. Je razlog za približevanje Miloševiću Jugoslaviji čedalje hujše gospodarsko nazadovanje, še vedno **rastoča brezposelnost, upadanje življenjskega standarda**, naraščajoča korupcija, nove afere, v katere so vpleteni najvišji državni funkcionarji ipd.?

Videti je, da je oblast zašla v slepo ulico. Ker zaradi nesposobnosti ne bo zdržala pred Evropo, se nekateri - upajmo, da gre za manjšino - ozirajo po svojih beograjskih učiteljih, prijateljih in znancih, pri katerih bi še vedno imeli prihodnost. Kot so bili njihovi očetje pripravljeni za svojo prihodnost žrtvovati narod, tako delajo tudi sinovi; kakor so stari ustanovili protizavezniško Antiimperialistično fronto, tako zdaj **mladi napovedujejo boj Natu**. Ko ves svet ugotavlja, da je Miloševićeva Jugoslavija teroristična in uvaja proti njej sankcije, vidijo nekateri politiki - in to ne najmanjši - v njej nedolžno žrtev "zahodnega imperializma" in našega zaveznika. Kaj si naj o nas misli zahodni svet? Nas še lahko jemlje resno, če dajemo tako zmedeno podobo o sebi?

Zato ni naš problem ne Nato ne Evropa, pa tudi Jugoslavija ne, **marveč mi sami, ker hočemo sedeti na dveh stoli**. Dokler ne bomo prerezali popkovine s totalitarizmom in v vsem sprejeli demokratičnih meril in morale, nam bo Evropa zoprna, domače se bomo počutili le na Balkanu. Če se je leta 1991 zdelo, da smo to popkovino prerezali, pa je iz leta v leto bolj jasno, da je nismo. Zdomec bi to zlahka ugotovil že, če bi v majskih prazničnih dneh sedel pred nacionalno televizijo. Programi so bili namreč ubrani tako "partizansko" in komunistično, kakor v šestdesetih letih; črno-bela tehnika in okorna igra v predvajanih filmih pa sta ta vtis še okrepila. Vsekakor se je televizija potrudila, da je ustregla vsem, ki vzdihujejo po Titovini, kjer so bili "ugledni in spoštovani" tovariši, **ne morejo pa se privaditi demokracije**, kjer so toliko enakopravni državljani kot vsi drugi in nič bolj in kjer je treba **živeti od svojega dela, ne pa od namišljenih zaslug**. Upajmo le, da se število teh manjša, čeprav so njihovi botri na najvišjih položajih in imajo tudi med mladimi naslednike - o tem pričajo dejanja Mladega foruma ZLSD.

Ko bi se še naša oblast tako držala demokratičnih pravil kot zahteva od voznikov, da se držijo novih prometnih predpisov, bi lahko vsi **vedro gledali na prihodnost**. Zaenkrat pa ohranimo upanje, da se bo to nekoč tudi zgodilo.

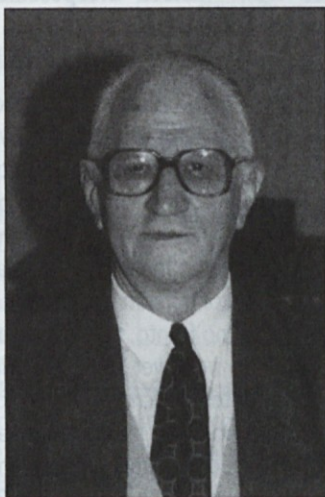
Drago Ocvirk

Srce, ki je ljudi ljubilo

Zaprosili so me, da napišem nekaj misli za mesec junij, ki je posvečen Srcu Jezusovem, čigar praznik je letos na petek, 19. junija.

"Dano nam je znamenje: presveto Srce Jezusovo s križem, sijoče med plameni v svetlem žaru. V njem je vse upanje in rešenje ljudi." (Pij XI.)

Zamislimo se v božje Srce, kakršnega je v videnju gledala sv. Marija Marjeta Alakok. Tedaj ji je Zveličar govoril: Glej to Srce, ki je ljudi tako ljubilo... Kaj vidimo? Srce, žarke, plamen, križ, trnjevo krono in rano.

Srce pomeni ljubezen, je znamenje ali simbol ljubezni. Častimo živo Gospodovo srce, ki je bilo v njegovih prsih. Častimo ga kot simbol njegove ljubezni. Ta ljubezen je najgloblja korenina vseh Jezusovih kreposti in gonilna sila vsega njegovega delovanja. Zato ga molimo in ljubimo v vseh njegovih delih, besedah, čudežih, ki so ožarjeni z njegovo ljubeznijo. In to Srce je ljubilo vse ljudi.

Žarki, ki lijejo iz božjega Srca na vse strani, pomenijo vero, ki jo je Jezus prinesel na svet. Prišel je, da bi nebeško lučjo razsvetlil vse ljudi. Toda žal večina ljudi še nima luči prave vere. Še vedno velja pretresljiva tožba sv. Janeza: Jezus je prava luč, ki hoče razveseliti vsakega človeka. Na svetu je bila ta luč in svet je po njej nastal, in svet je ni spoznal.

Plameni nas posebej spominjajo na neskončno ljubezen, s katero je Gospod ljubil vse ljudi. Osvetljuje nam Gospodovo osebo v vsem njegovem usmiljenju, v vsej njegovi dobroti ljubezni. Ta ljubezen vabi, išče in osvaja človeška srca.

Križ nad Srcem nam govori o močni ljubezni do nas, ki ga je edina mogla nekako prisiliti, da je nesel težki križ na Golgoto in na njem v ranah umrl za odrešenje

človeka. Tako je križ postal simbol krščanske ljubezni.

Trnjeva krona, ki se vije okrog božjega Srca, nam kliče v spomin grehe, ki ga nenehoma ranijo. Ti bodeči trni nam očitajo naše grehe in nevhvaležnost ter hudobijo vsega človeštva.

Rano, ki je vidna na božjem Srcu, je

Gospod dobil na križu, ko je vojak prebodel njegovo stran. To rano je obenem z ranami na rokah in nogah pridržal tudi po vstajenju. V nebesih ga te rane ne skele več. Kaže pa jih nebeškemu Očetu, da učinkoviteje prosi in posreduje za nas. Pa tudi nam jih kaže, da nam s tem dokazuje svojo ljubezen in žrtev.

Kako zgovorna je podoba Jezusovega Srca, koliko nam ima povedati!

PAZNIK SRCA JEZUSOVEGA je torej praznik božje ljubezni. Ta je dosegla vrhunec, ko je Bog daroval svojega Sina, ki je ljubil svet tudi s človeškim srcem. Človeško srce si je prevzel kot orodje neskončne božje ljubezni. Iz te ljubezni, iz tega srca so izšle vse misli in hrepenenja, dejanja in besede, vse do poslednjih besed na križu. Ljubezen tega srca objema vse ljudi in vse stvarstvo. Ta praznik nas vabi, naj bi vračali ljubezen za ljubezen, se posvetili, izročili Jezusovemu srcu, mu zadoščevali ne le za svoje grehe, temveč za grehe drugih. Vsak prvi petek v mesecu nas vabi, naj na vse to ne pozabimo!

To razmišljanje o Jezusovem srcu naj bo v spomin, da sem bil posvečen v duhovnika v zaobljubljeni cerkvi Srca Jezusovega na vrhu gore Tibidabo (600 m) nad Barcelono v Španiji, 27. junija 1954, kjer sem naslednji dan pel novo mašo v čast Srcu Jezusovem!

Vaš Kazimir Gaberc,
slovenski izseljenski duhovnik v Belgiji

Srečanje v moji deželi – Ribnica, 5. julij 1998

"O RODNI DOM, O HIŠE OČETOVE STREHA TI!
SIROMAKU SI GRAD IN POPOTNIKU V DALJI UTEHA TI:
GOLOB IZPOD TUJEGA NEBA TREPEČE NAZAJ,
HREPENENJE MU JE POKAZALO I POT I KRAJ.
KAJ LASTOVKA V JUŽNEM POLETJU STRPETI NE MORE?
NA GNEZDO SPOMIN JO NESE ČEZ MORJE, ČEZ GORE..."

KJE, DOMOVINA, SI? ALI NA POLJIH TEH?
ŠE POD TRIGLAVOM, OKROG KARAVANK?
ALI PO PLAVŽIH SI, ALI PO RUDNIKIH?
TU? PREKO MORJA? IN NI TI MEJA?

BOŠ IJH KOT LASTOVKE K SEBI PRIKLICALA?
KAKOR GOLOBE PRIZVALA POD KROV?
ALI IJH TUJA BO SLAVA PREMAMILA
IN IJH NIKOLI VEČ K TEBI NE BO?"

Tako je zapisal v veličastni pesnitvi Duma o naših rojakih in izseljencih pesnik Oton Župančič. Koliko pesnikovih rojakov iz Bele krajine in iz naše drage domovine Slovenije je odšlo s trebuchom za kruhom v daljne dežele. Spomin na rodni dom, na hišo očetovo pa je ostal globoko v srcu slehernega Slovenca in Slovenke, ko so kakor lastovke hrepenele po domači zemlji. Po vojni jim ideologija stalinističnega komunizma ni omogočala vrnitve na rodno grudo.

Župančičeva vprašanja so vprašanja naših rojakov in izseljencev, ki so končno dočakali pomlad slovenskega naroda. Dragi slovenski rojaki! Slovenija Vas zdaj kliče, vabi in gostoljubno sprejema v svoje naročje. Tudi vi vsi ste sinovi in hčere slovenskega naroda, ki se je stoletja hranil in napajal iz krščanske vere in kulture. Prepričani smo, da vas ni premamila tuja slava, denar in zgolj gmotne dobrine.

Dragi prijatelji! Dežela pod Julijskimi Alpami, Karavankami in Kamniškimi Alpami vas vse sprejema z veseljem in ljubeznijo. Letos bo potekalo "Srečanje v moji deželi" spet v Ribnici, in sicer na prvo nedeljo v juliju (5. julija), ko godujeta slovenska apostola in zavetnika Evrope - sv. Ciril in Metod. Ribnica kot gostiteljica želi dragim rojakom in izseljencem predstaviti tudi zgodovinsko in kulturno dediščino kraja. Dogajanje ob prireditvi Srečanje v moji deželi 1998 smo letos razširili na pet dni, od srede, 1. julija, do nedelje, 5. julija.

Predvideni program prireditev je naslednji:

SREDA, 1. 7. 1998: Heraldika razstava "Grbi ribniške prafare". Ribnica je bila nekdanje središče misijonskega okrožja za zahodno Dolenjsko in je njeno območje segalo od Ljubljanskega barja do Kolpe.

ČETRTEK, 2. 7.: Razstava "Srednjeveški instrumenti" v ribniškem gradu. Razstavo prireja Turistično društvo Škofja Loka. S to razstavo želimo izseljencem približati srednjeveško glasbeno ozračje naših krajev. V tej dobi je živel tudi svetovno znani glasbenik Jakob Petelin Gallus, ki se je rodil prav v Ribnici.

PETEK, 3. 7.: Televizijska glasbena prireditev Dobrodošli v Sloveniji. Nastopili bodo narodnozabavni ansambli iz domovine in tujine.

SOBOTA, 4. 7.: Tekmovanje oldtimerjev. S tem programom želimo predstaviti sodoben glasbeni utrip naših krajev.

NEDELJA, 5. 7.: - ob 10. uri bo "polka maša" v cerkvi Marije vnebovzete pri Novi Štifti.

- Od 10. ure dalje bo v središču Ribnice (blizu cerkve) predstavitev domače in umetne obrti iz različnih krajev Slovenije. Velik poudarek bo na suhi robi in lončarstvu, ki dajeta že od 14. stoletja svoj neizbrisni pečat ribniški dolini.

- OB 15.00 BO SVETA MAŠA V ŽUPNIJSKI CERKVI SV. PAPEŽA ŠTEFANA V RIBNICI. SV. MAŠO BO OB SO-MAŠEVANJU DUHOVNIKOV DAROVAL LJUBLJANSKI NADŠKOF IN SLOVENSKI METROPOLIT DR. FRANC RODE. PRI MAŠI BO PEL DOMAČI CERKVENI MEŠANI PEVSKI ZBOR.

Po sv. maši bo na trgu pred cerkvijo sprevid kmečkih vozov z balo po ribniškem običaju. Ob 17.00 bo v ribniškem gradu predstavitev poročnih običajev v Ribnici. Ob 18.00 pa se bo začel protokolarni del s pozdravi, slavnostnim govorom in drugimi nagovori. Od 18. do 19. ure bo prosto za skupine, ki jih bo pripeljala Slovenska izseljenska matica. Od 19. ure dalje bo družabni del z glasbo in plesom z ansambloma Milana Pečovnika in Agropoopom.

Naj nam Srečanje v moji deželi pomaga, da bomo še bolj vzljubili vrednote, ki jih je v zadnji črtici malo pred smrtjo poudarjal Ivan Cankar: "MATI, DOMOVINA, BOG".

Maks Ipavec, župnik in dekan

Zapisali so...

Drago Ocvirk, DRUŽINA 18/98

Kaj je bolj normalnega kot pravica staršev, da vzgajajo otroke skladno s svojim prepričanjem? Te temeljne pravice, ki veljajo vedno in povsod, prepoveduje v vrtcih in šolah sedanji Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI) v 2. in 3. odstavku 72. člena. Navajeni smo že, da poslanci sprejemajo protiusstavne zakone, ki jih mora potem Ustavno sodišče razveljaviti. Tako je tudi s šolsko zakonodajo, ker hočejo dediči totalitarizma imeti nad šolo total(itar)ni nadzor.

Kaj je bolj normalnega kot uveljavljanje svojih pravic po zakonitih poteh? Za to se je odločila skupina staršev, ki je na Ustavno sodišče naslovila pobudo "za oceno ustavnosti in zakonitosti" omenjenih diskriminacijskih odstavkov ZOFVI-ja. Človek bi pričakoval, da bo javnost podprla to pobudo, saj gre za osnovne pravice staršev in otrok, a se je zgodilo nasprotno. V Nedelu (19. 4. 1998) se je namreč oglasil glavni urednik Dela - to je tisti gospod, ki že nekaj časa s plakatov zaskrbljeno zre na mimoidoče - da bi razsvetlil ljudi, kakšne grozote jim pripravljajo podpisniki omenjene pobude.

Meršol na dolgo razlaga, kako hudo je v ZDA, ker nekateri spodbijajo Darwinovo teorijo o evoluciji in hočejo, da se namesto nje poučuje kreacionizem (nauk, da je Bog ustvaril svet v šestih dneh). In kaj drugega bi naj bila pobuda o presoji ustavnosti, če ne ravno poskus uvažanja takih pogledov in verouka v šole? In ker se je bati, da bi ustavni sodniki razmišljali strogo pravno in ne po pričakovanih nekaterih Delovih novinarjev, njihov šef namigne, da bi bilo dobro, če bi imeli kakšno ustanovo, "ki bi malce razbremenila naše ustavne sodnike". Glede na težave, ki jih ima Delo z Ustavnim sodiščem, lahko pričakujemo, da bo šef časopisa, ki ima "prvo in zadnjo besedo", kmalu zahteval ukinitve tega sodišča.

Pri Meršolovem pisanju gre za zavajanje in podtikanje. Zavaja, ker vrže vse verne v isti koš. Utaji namreč, da kreacionizem zagovarjajo protestantski fundamentalisti. In kako naj bi to omenil, ko pa velja pri nas nepisano pravilo, da so protestanti napredni, katoličani pa mračnjaki?

Če bi Delovi bralci zvedeli, da nekatere protestantske Cerkve zagovarjajo kreacionizem in da so med njimi celo fundamentalisti, bi utegnili pasti kakšna senca na medijsko pozlačen protestantizem! No, katoličani že

dolgo nimamo težav z Darwinom in še lani je papež v nagovoru akademikom poudaril, da je Darwinov nauk več kakor le teorija. Podtikanje pa je, če pobudnikom pripisujemo namene, ki jih niso nikjer izrazili. V njihovem primeru je očitno le to, da se potegujejo za svoje pravice in do tega imajo menda pravico! Poleg tega katoličani nismo zahtevali v šolah verouka, marveč smo predlagali tako obliko (izbirnega!) verskega pouka, ki se dopolnjuje s prepričanjem vernih staršev, ni pa uvažanje v vero.

Zastrašujoče je, kako novinarji časopisa, ki si prisvaja "prvo in zadnjo besedo", podaljšujejo v naš čas komunističen pogled na katolištvo in obravnavajo dejanja vernikov ali Cerkve kot sovražna in škodljiva za našo družbo. V takem duhu je npr. tudi Pušenjakova Maša za republiko v velikonočnem Nedelu. Novinar razlaga, kako je razumel odkritje in blagoslov zahvalne plošče Mariji Pomočnici - kraljici Slovencev na Brezjah. Moti ga naslov "Kraljica" in meni, "da bi lahko nekdo z mirno vestjo predlagal, naj se javne, vendar tako rekoč ilegalne poskuse kronanja kazensko preganja". Nič drugače niso razmišljali v komunizmu oznovci, ko so pisali obtožnice proti vernikom, in sodniki, ki so jih na montiranih procesih obsojali na leta zapore. Kako je mogoče, da novinar še ni slišal za pesniško in simbolno izražanje, da mu je tuja večplastnost jezika? Bo po tej logiki enoumja, ki jo uveljavljajo v Delu, treba razglasiti vse, ki nagovorijo ljubljeno osebo s "kraljica moja" ali "Ti si moj kralj, dragi", za "zagnane rojaliste" in jih preganjati?

"Bolj ko hodiš po robu, bliže stopaš resnici," pravi reklama za Delo, ki je preplavila Slovenijo. Toda to je le reklamna poteza, ne pa tudi vsebinska usmeritev tega časopisa. Ta hodi, žal, tam, kjer je hodil pred desetletji, in služi istim gospodarjem z istim načinom pisanja. Ne pravim, da ne hodi po robu; hodi, toda s hrbotom, obrnjenim resnici, in s korakom, ki se od nje oddaljuje. Zato pa tudi ne more nič prispevati k pluralnemu ozračju v Sloveniji, medsebojnemu spoštovanju in sodelovanju, marveč razdore umetno ustvarja in podpihuje. Tako ozračje mu ustreza, saj mu zagotavlja monopolni položaj, "prvo in zadnjo besedo". Za to pa se že splača hoditi po robu med zavajanjem in podtikanjem.

Lojze Javornik, DELO 99/98

Se bo kdo vprašal, kako so praznik dela praznovali brezposelni? Statistika pravi, da je imela Slovenija konec lanskega leta 871.093 aktivnih prebivalcev, kar je za

4132 več kot leto pred tem. Ugotavlja še, da je v primerjavi z decembrom 1996 število delovno aktivnih prebivalcev naraslo za 0,3 odstotka, pri čemer je zaposlenih v podjetjih in drugih organizacijah za 0,6 odstotka manj, zaposlenih pri samozaposlenih osebah pa za 8,9 odstotka več.

In končno statistika razkrije, da se je v letu dni, od decembra 1996 do decembra 1997, seznam brezposelnih pri Republiškem zavodu za zaposlovanje podaljšal za 4102 imeni, kar pomeni, da se je ves prirastek "aktivnega" prebivalstva vpisal med brezposelne. Bilo bi jih še več, če ne bi nekaj tisoč zaposlenih v strahu pred Belo knjigo pobegnilo v predčasno upokojevitost in so tako odstopili svoja delovna mesta mlajšim. Ta država mladim, ki trkajo na vrata do dela, še vedno kliče: "Ne potrebujemo vas!"

Brezposelnost v Sloveniji se je s prehodom na tržno ekonomijo morala povečati, kajti v vsakem okolju, ki varuje svoje gospodarstvo, so dejavnosti, ki ne zdržijo mednarodne konkurenčne tekme. Toda o razcvetu bomo lahko govorili, ko bo produktivno gospodarstvo začelo ustvarjati nova delovna mesta. Danes sicer imamo dobre dirkače, ampak gospodarstvo kot celota še vedno zapre več delovnih mest, kot pa jih odpre. Zanimivo bi bilo vedeti, kaj meni o tem vlada. Saj je vendar njena naloga, da prispeva kaj k blaginji države in državljanov.

Toda kaj o naši državi pove podatek, da je v marcu od vseh novozaposlenih kar 825 odstotka dobilo pogodbe za določen čas? Ali premier meni, da to priča o trdnosti slovenskega gospodarstva in države, ki jo vodi? Ali vidi v tem izraz tiste zdrave dinamike tržnega gospodarstva, ki jo želimo doseči in na katero se nesramno sklicujejo mnogi menedžerji, ki sinovom in hčerkam, nečakom in svakom priskrbijo službe za nedoločen čas in hkrati tarnajo zaradi znižanih odpravnin? Ali premier in vlada ne opazita socialne bombe, ki nastaja?

Vzroke zaposlovanja za določen čas lahko razvrstimo v dva pola. Na eni strani gre za izkoriščanje tega, da se za vsako delo ponuja deset in več parov dela voljnih rok. Nad slednjim se ne navdušuje le peščica direktorjev, ki po sindikalni terminologiji želi ustvariti v Sloveniji "zgodnji kapitalizem v najbolj izkoriščevalski obliki", ampak pravzaprav vsi novokomponirani certifikatni delničarji - kot notranji ali zunanji lastniki sprejememo vse, samo da bo dobiček. Slab občutek imamo le, ko so prizadeti naši otroci...

Na drugi strani so upravičene pripombe delodajalcev, da je delo v naši državi drago, ker je obremenjeno z visokimi dajatvami, in da je še veliko dražje, če moraš odpustiti presežnega delavca. Slovenski menedžerji imajo za sabo nekaj let nujnega zmanjševanja zaposlenosti, in če v gospodarskem okolju ne vidijo jamstev za uspešen razvoj, morajo biti pri zaposlovanju previdni. To od njih zahteva načelo dobrega gospodarjenja.

Zadeva je torej skrajno zapletena. Težko je najti pravo pot med preprečevanjem ekscesov in popravljanjem sistemskih napak, zato vlada po svoji siceršnji navadi tudi pred tem problemom zatiska oči.

Tako bomo ob letošnjem prazniku dela vnovič zapisali: delo pri nas ni preveč cenjeno, pa še premalo ga je - vsaj tistega produktivnega, pošteno plačanega.

Vladimir Urbanc, Montreal, SOBOTNA PRILOGA 29/98

"Izseljencem z ljubeznijo"

Mati domovina Slovincem v tujini

Domovina, ti si kot vlačuga, kdor te ljubi, ga zasmehuješ! To so bile besede Ivana Cankarja. France Prešeren pa je takole zapel: Kranjc, ti le dobička iščeš, bratov svojih ni ti mar, kar ti bereš, kar ti pišeš, mora dati gotov denar! Kar ni tuje, zaničuješ...

Nikakor ne! Dragi Slovenci v tujini, mati Slovenija vas silno ljubi. Ne pozabite, da vam je zibelka tekla v Sloveniji, v tujini ohranite svojo kulturo (Prešeren: starih šeg se zgublja sled), ohranite v tujini slovenski jezik in prenesite to na vaše otroke, rojene v tujini.

V prevodu pa: Podprite v tujini mater Slovenijo v kakšni dobrodelni akciji (saj ste vsi bogati). Mati Slovenija vas prisrčno vabi, da obiščete svojo domovino ali domovino svojih prednikov, da v tem vržete kak belič v malho matere Slovenije, ki bo tako lahko bolje skrbela za svoje sinove in hčere, ki se držijo njenega krila v Sloveniji. V domovini vam bomo postregli z kranjsko klobaso, žganci in ocvirki, nalili vam bomo kupico slovenskega cvička in pristnega domačega žganja, še kako poskočno vam bomo zaigrali, da se boste veselo zavrteli. Potem pa se veseli vrnite, od koder ste prišli, mati Slovenija za vas ne more skrbeti, ker ima sama preveč nezaposlenih sinov in hčera.

Ko pa v tujini umirate, ne pozabite umreti v slovenskem jeziku, saj za vaše duše (in za sebe) lepo skrbi v tujini

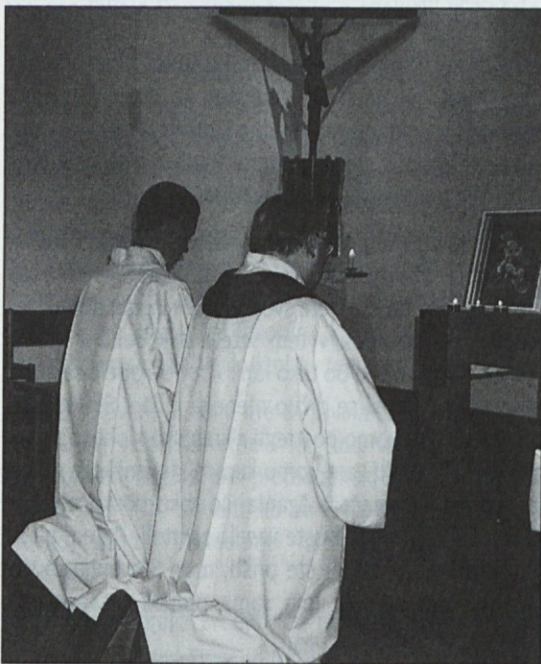
slovenska katoliška cerkev. Župnik vam bo ob odprtem grobu zapel žalostinko in bo potem skrbno zapisal vaše ime v župnijski register umrlih župljanov. Mati Slovenija bo v tem zelo počaščena in z bolečim srcem prebira v tujini nagrobne napise umrlih Slovencev.

Eden od takih napisov je na pokopališču v Clevelandu, kjer piše takole: Tu mirno počiva Janez Zguba, rojen v Butalni vasi pri Horjulu v Sloveniji.

Dragi Janez Zguba iz Butalne vasi pri Horjulu, mati Slovenija te silno pogreša in ti z bolečim srcem kliče: Requiéscat in pace!

Bernard Nežmah, MLADINA 12/98

Potem ko je tri leta veljal tajni dogovor s Izraelom, v skladu s katerim je potekalo vrsto vojaških in oboroževalnih aktivnosti, Janez Drnovšek in Jelko Kacin trdita, da o tem nista nič vedela. Ker prvi in področni minister ne vesta nič o dejavnosti podrejenih in ker v Sloveniji lahko že državni uradniki na svoje roke podpisujejo meddržavne pogodbe, premier in policijski minister tudi ne vesta nič o skrivnem protokolu med Slovenijo in Jugoslavijo, po katerem slovenska tajna policija nadzira kosovske emigrante in vse podatke pošilja srbskim tovarišem. Ne nazadnje edini državni uradnik, ki je bil

(Švica-Rüti tann) Zadostilna pobožnost pred podobo Marije Pomagaj

doslej sprejet v Jugoslavijo, je bil ravno sekretar s policijskega ministrstva.

Trditev premiera, da o meddržavnem funkcioniranju lastne administracije ne ve nič, pač sproži niz nezaupanj v državo.

Še bolj lovsko pa je ta, da ustava v tem primeru ni bila kršena, ker nosi sporazum v resnici ime operativno-tehnični akt. Po najvišjem zgledu se bo naslednjič tudi ropar menjalnice zgovarjal, da ni izvedel ropa, saj je le zamenjal devize po naravnost pravljicnem menjalniškem tečaju: za 20.000 nemških mark je plačal 0 tolarjev!

Te dni so prišle v javnost številke porabnikov proračuna, ki raste kot gobe po dežju. Predsednik republike, ki ga ljudje poznajo kot sivolasega pohodnika, za potrebe svojih pobočnikov pričakuje nič manj kot 317 milijonov tolarjev oz. bolj nazorne 3 milijone nemških mar. Celotna akademija znanosti in umetnosti pa dobi le slabih 500 milijonov! Ali še huje: Vrhovno sodišče, ki natančno preverja sodbe vseh prvo in drugostopenjskih sodišč, dobi od proračuna komaj 515 milijonov. Državljeni Republike Slovenije tako plačamo za spremstvo, ki si ga je omissil skromni predsednik, vsoto, ki znaša 60 odstotkov sredstev, namenjenih za delo Vrhovnega sodišča!

Še ena primerjava: samo urada predsednikov države in vlade načrtujeta 1 milijardo 646 milijonov, medtem ko ustavno in računsko sodišče skupaj 1 milijardo 553 milijonov! Računsko sodišče npr. pregleduje poslovanje državnih in javnih institucij na slepo, na štih probe, ker nima dovolj sredstev za bolj detajlni nadzor. In zato v vseh teh letih še ni izdalo nobenega poročila o finančnih poslovanjih političnih strank.

Toda, hvala Bogu, da lahko dobro obratujeta vsaj urada prvih dveh predsednikov.

Briljantna zvezda seveda ni zasijala v politiki, temveč na smučarskih skakalnicah. Primož Peterka, ki z lahkoto osvaja svetovni vrh, je na lanskih izborih za Slovenca leta ostal daleč zadaj za Milanom Kučanom. Če bo veliki svetovni šampion vsem uspehom navkljub tudi letos zaostal za slovenskim predsednikom, potem bo očitno, da so množični mediji zgradili kult a la Nicolae Ceausescu.

Sicer pa, v državi, kjer lahko sporazum čez noč postane akt, tudi na izboru človeka leta ne more zmagati nihče drug kot predsednik države.

A N G L I J A

Velikonočne praznike smo tudi tokrat obhajali zelo slovesno. K velikonočnemu blagoslovu jedil na veliko soboto v Londonu se je zbralo toliko rojakov kot malokdaj med letom. Prostorsko majhna kapela doma je bila polna odraslih in otrok, ki so prinesli v svojih košaricah ali torbicah k "žegnu" velikonočne dobrote. Sicer pa smo Slovenci verjetno edini med tukaj živečimi narodnostmi, ki imamo in smo ohranili velikonočni blagoslov jedil. Celo nekateri Poljaki se temu našemu lepemu obredu radi pridružijo.

Po velikonočnem blagoslovu jedil v kapeli doma je naš župnik odšel v Bedford (80 km od Londona), kjer je v ukrajinski cerkvi daroval velikonočno vigilijsko, ki ji je sledil blagoslov velikonočnih jedil. Tam živeči rojaki so ga po telefonu še pravočasno obvestili o veliki poplavi, ki je zajela del mesta. Hitro

so se med seboj dogovorili in določili družino, ki je župnika varno in brez zamude pripeljala do cilja. Še dobro, da območje, kjer stoji ukrajinska cerkev, ni bilo poplavljen.

Zaradi poplave v mestu in okolici je prišlo k obredom velikonočne vigilijske manj ljudi kot navadno. Kljub majhni udeležbi je slovensko praznovanje Gospodovega vstajenja v Bedfordu potekalo zelo slovesno. Že notranost cerkve vzhodnega obreda vzbudi v ljudeh lepo velikonočno razpoloženje. Slovenci vedo, da bi naš župnik opravljal velikonočno bogoslužje z vsem dostojanstvom, spoštljivostjo in praznično slovesnostjo, tudi če bi bil v cerkvi sam. Velika noč je "dan, ki ga je naredil Gospod, veselimo se in radujmo se ga!" Zadovoljni, da smo skupaj obhajali slovensko veliko noč, smo se z vstajenskimi željami in voščili razšli na svoje domove.

Na veliko noč je župnik kar iz Bedforda pohitel do rojakov v Severni Angliji v Rochdale, kjer je z njimi ob treh popoldne v kapeli poljskega kluba obhajal veliko noč. Zaradi slabega in predvsem mrzlega vremena (po okoliških hribih je bil celo

sneg) je bilo tudi tam nekaj manj udeležbe. Za slovensko vstajensko razpoloženje je poskrbel naš pevski zbor, sicer že močno zmanjšanj zaradi nekaterih članov, ki so v zadnjih nekaj letih odšli v večnost. Zaradi bolezni pevovodje in organista, prof. Iliča, je zbor na orgle spremljala Majda Grkman. V velikonočno okrašeni poljski kapeli smo ob mašnem bogoslužju in navdušujoči župnikovi pridigi podoživljali pravo slovensko veliko noč. Po slovesni maši smo se zbrali v dvorani kluba k blagoslovu jedil in k prigrizku velikonočnih dobrot, zlasti okusne potice. Na svoje domove smo se razšli z željo, da bi se kmalu srečali pri slovenski maši. **Ta želja je bila tako močna, da je že v tednu po tem srečanju župnik prejel prošnjo iz Rochdeale, da bi prišel k njim 31. maja, na binkošti, ko je tudi zaključek šmarnične pobožnosti. Slovenska sveta maša bo ob treh popoldne.**

Za velikonočno srečanje so imeli rojaki iz Londona in okolice še dovolj priložnosti. **Na belo nedeljo** ali na "malo veliko noč" je bila slovenska maša v kapeli doma, na 3. velikonočno nedeljo, 26. aprila, pa smo se udeležili že **tradicionalne**

Pri mednarodni nedeljski maši je bila tudi skupina Slovencev.

Pepca Brcar je s sinom in hčerko praznovala svojo 70-letnico

mednarodne maše v stolni cerkvi nadškofije Southwark, St George's Cathedral. Letos sta bila med nami kar dva škofa. Škof Charles Joseph Henderson je vodil slovesno bogoslužje in škof Howard Tripp, ki je odgovoren za pastoralno delo med priseljenci v nadškofiji, ta obsega območje južnega Londona in pokrajino Kent. Od vseh evropskih narodnosti, ki tu živijo, smo bili tudi letos Slovenci zastopani z narodnimi nošami, ki nosijo bandero brezjanske Matere Božje in tablico z napisom SLOVENIJA na vrhu. Škof Tripp je po sveti maši našo skupino pohvalil in se Slovencem zahvalil za zvestobo, ker se tako redno udeležujemo tega vsakoletnega mednarodnega srečanja.

Sedemdesetletnico življenja sta praznovali Gabrijela Rehberger iz Bedforda in Pepca Bracar iz Castleforda.

Gabrijela, tajnica našega ŽPS v Veliki Britaniji, je praznovala svoj sedemdeseti rojstni dan že februarja, vendar zaradi prevelike ponižnosti in skromnosti tega ni nikjer razglašala. Le težko smo jo pregovorili, da je privolila za ta zapis v

Naši luči, na katero je naročena že od začetka njenega obstoja.

Naša dobra Gabrijela je zagledala luč sveta 22. februarja 1928 v Vidmarjevi družini na Kovku v župniji Otlica nad Ajdovščino. Pri Vidmarjevih je bilo kar enajst otrok (dva sta umrla takoj po rojstvu). Starši so bili zelo poštene in globoko verni. Življenje staršev se odraža pri vzgoji njihovih otrok, saj so prav poštenost, zvestoba in globoka krščanska vera, poleg drugih odličnih kreposti, tudi Gabrijeline čudovite lastnosti. Podobno bi lahko rekli tudi o drugih Vidmarjevih otrocih.

Čeprav je Gabrijela obiskovala le italijansko šolo (Primorska je bila v času fašizma pod Italijo), je bila njena želja po znanju slovenskega jezika tako velika, da se je sama izobraževala z branjem slovenskih knjig. Govori in piše tako lepo slovenščino, da je v tem mnogim tukaj živečim Slovencem lahko za zgled.

Po vojni vihri, leta 1947, je s težkim srcem zapustila dom in odšla v Trst. Blagoslov njenih staršev in molitev njenih bratov in sester sta jo spremljala v svet. Že takoj je imela

veliko srečo, da je dobila službo pri dobri angleški družini (gospodar je bil častnik-major v angleški vojski). S to družino je leta 1952 prišla v Anglijo, v mesto York. Z njimi prijateljuje še danes. Med petletnim bivanjem v Trstu je Gabrijela zvesto obiskovala Marijin dom na Via Risorta. Prav letos poteka 50 let, od kar je bila tam **sprejeta v Marijino družbo**. Sama pravi, da je bil ta dogodek velikega pomena v njenem življenju. Nanj ji niso ostali le lepi spomini, ampak je takrat prejela dobre napotke za svoje življenje.

V Angliji sta se srečala z **Mihom Rehbergerjem**, s katerim sta se poročila leta 1954 v Bedfordu, kjer še zdaj živita. Rodila sta se jima sin in hčerka (dvojčka). **Sin Miha** je diplomiral na univerzi v Nottinghamu s področja kemije. Že 19 let je v službi pri "Natiowide Building Society". Ima zelo odgovorno delo pri računalništvu. Kot strokovnjak mora veliko potovati po Angliji, Evropi in drugih celinah. Pred kratkim se je vrnil iz Singapura. Poročen je z Eleonoro, s katero imata tri čudovite hčerke. **Hčerka Francka** je študirala jezikoslovje na univerzi v Cardiffu (Wales) in diplomirala iz francoske književnosti. Najprej je

Gabrijela Rehberger z možem Mihom

Ob Gabrijelini 70-letnici so se zbrali vsi njeni.

bila zaposlena na katoliški srednji šoli, kjer je poučevala francoščino in nemščino. Nato se je poročila z Brianom (odličnim katoličanom in vrhunskim znanstvenikom). Rodili so se jima trije krasni fantje. Francka se je morala za nekaj let posvetiti samo družini. Pred nedavnim pa se je spet zaposlila (part time) na osnovni šoli, kjer poučuje glasbo in angleščino. Je tudi cerkvena organistka. Brez Gabrijele in Francke si ne moremo zamišljati slovenskih srečanj v Bedfordu. Mati Gabrijela ob pomoči svoje hčerke odlično organizira slovenske maše in srečanja po maši. Francka pa je naša nepogrešljiva organistka. Čeprav z družino živi daleč od doma, še vedno rada prihaja na pomoč naši skupnosti. Navzočnost Francke med nami vsem pomeni glas orgel in ubrano petje v cerkvi.

Gabrijela in njen mož Miha sta že nekaj let upokojena, vendar še vedno z isto vnemo in veseljem pomagata in sodelujeta pri različnih cerkvenih dejavnostih tako na angleški fari kot tudi pri slovenski skupnosti. Bog naj jima povrne s svojim blagoslovom, z ljubim zdravjem, srečo in z vsem dobrim.

Marca je obhajala sedemdesetletnico življenja gospa Pepca Brcar (roj. Cugelj), naša dobra rojakinja in ena najzvestejših članic slovenske katoliške skupnosti v Severni Angliji. Rodila se je na praznik svetega Jožefa, 19. marca 1928, globoko vernim staršem Frančiški in Ludviku Cugelj (po domače Črnetovim) z Vrha v župniji Šentrupert na Dolenjskem. Krstili so jo na ime sv. Jožefa, ta je pri krstu postal njen zavetnik in priprošnjik, kateremu lahko neomajno zaupa in se mu priporoča.

Pri Črnetovih je bilo pet otrok. Prva sta bila fanta: Franc in Ludvik. Ko se je začela krvava komunistična revolucija, ki je po šentrupertski fari še posebno brezobzirno divjala, sta se fanta pridružila protikomunističnemu odporu. Po vojni se nista več vrnila domov, bila sta pokončana s tisoči drugimi, po vsej verjetnosti na Teharjah. Tretja v družini je bila Zalka, ki je danes na domu s kmetijo. Poleg kmetije so imeli Črnetovi še krojaštvo. Oče Ludvik je bil dober krojač, znan po vsej okolici. Najmlajša, Ivanka, pa je po očetovem zgledu postala odlična šivilja.

Pepca, četrti otrok v družini, je odšla z doma pri 19 letih. Leta 1947 je šla za gospodinjsko pomočnico k ugledni družini v Krško. Od tam pa leta 1953 za gospodinjo (glavno kuharico) v bolnišnico za pljučne bolezni v Sežano na Krasu. Ko je leta 1958 njena mlajša sestra Ivanka odšla za svojim fantom iz šentrupertske fare, Tonetom Krajškom, ta je bil v Angliji politični begunec, je Ivanka odprla pot v Anglijo tudi svoji sestri Pepci. Izkazalo se je, da si je tudi **Izidor Brcar**, Tonetov prijatelj iz Castleforda, prav tako rojak iz Šentruperta, želel spoznati z dekletom iz domačih krajev. Ivanka je o tem obvestila svojo sestro Pepco in po večletnem dopisovanju z Izidorjem je leta 1962 tudi Pepca prišla v Anglijo in se še istega leta poročila z Izidorjem. **V Castlefordu ju je poročil msgr. Igancij Kunstelj**, takratni župnik za Slovence v Veliki Britaniji. Pepca je bila v zakonu z Izidorjem zelo srečna, saj je bil izredno milega značaja in zelo dober zakonski mož in skrben oče svoji družini. Rodili so se jima trije otroci: **dve hčerki, Marija in Jose, ter sin Anton**. Danes so že vsi pri

kruhu. Marija je poročena in ima dve ljubki deklici. Jose je zaposlena kot tajnica v bližnji bolnišnici, najmlajši Anton pa je diplomiral za profesorja matematike in je redno zaposlen.

Ko so bili že vsi otroci preskrbljeni, pa je oče Izidor, ne da bi kazal znakov kake bolezni, nenadoma, po prejemu zakramentov Cerkve, odšel v večnost zaradi nepričakovano hitre oslavitve srca. Bilo je na belo nedeljo leta 1995, ko se je še pri polni zavesti za vedno in nadvse mirno poslovil od svojih domačih.

Tako je Pepca kmalu po moževi upokojitvi postala vdova. Izidorjev tako nepričakovani odhod je Pepco in vso Brcarjevo družino užalostil in prizadel. Vendar je to žalost in trpljenje globoko verna Pepca izročila Bogu. Kot zgledni kristjani so Brcarjevi sprejeli tudi to Božjo voljo, saj vedo, da je njihov dobri oče Izidor že prištet k zboru izvoljenih in je njihov varuh in priprošnjik v nebesih. Življenje na zemeljskem popotovanju pa gre dalje, samo truditi se moramo, da bomo vedno izpolnjevali voljo nebeškega Očeta.

Pepca redno bere pri slovenskih mašah v Rothwellu pri Leedsu, njen dom v Castlefordu pa je kraj, kamor Slovenci iz okolice radi prihajamo zaradi domačnosti, nevsiljive prijaznosti in pristne gostoljubnosti. Že od nekdaj je bil Brcarjev dom tudi gostoljubna točka slovenskih duhovnikov, ki so obiskovali in pastoralno oskrbovali rojake v tem delu Anglije. Po dolgi in dostikrat utrudljivi poti iz Londona je za slovenskega duhovnika pri Pepci vedno prva postaja, kjer se župnik v njihovi kuhinji (Pepca je izvrstna kuharica in odlična gospodinja)

telesno okrepča in spočije za nadaljnjo pot.

Naši dobri Pepci smo hvaležni za pristno slovensko dobrotljivost in prisrčno domačo dolejnjo gostoljubnost. **Obema jubilantkoma, Gabrijeli in Pepci**, želimo in voščimo polno Božjega blagoslova in varstva Božje Matere Marije, da bi se še dolgo veselili naših skupnih srečanj ob njuni tako priljubljeni navzočnosti. Obema želimo predvsem ljubega zdravja in vsega dobrega ter jima kličemo na mnoga zdrava in srečna leta - Bog živi! Župnik Stanko, slovenska katoliška misija in njen ŽPS ter slovenski rojaki iz Anglije in Walesa.

ŽPS

B E L G I J A

Seminar za učitelje, ki poučujejo v tujini

V termah Topolšica pri Velenju je po velikonočnih praznikih od 13. do 17. aprila potekal **letni seminar za učitelje in učiteljice**, ki poučujejo slovenski jezik in kulturo v raznih središčih po Evropi. Na letošnjem seminarju je bilo največ prijavljenih. Nekaj čez 30 se jih je na povabilo Ministrstva za šolstvo in šport udeležilo bogatega in zelo zanimivega programa. Melita Steiner, na ministrstvu odgovorna za stike s tujino oz. za učiteljsko delo na evropski celine, je sestavila vsebinsko zelo strokoven program, ki sta ga sodelavki Dragica Motik z Zavoda za šolstvo in Mateja Pezdirc z oddelka za slovenščino na Filozofski

fakulteti odlično vodili in strokovno spremljali.

Novi učitelji so se udeležili **priprave na poučevanje slovenskega jezika** v tujini (Dragica Motik in Mateja Pezdirc), tistim, ki jih lani ni bilo, pa je bil namenjen poseben sestanek o delu z novim učbenikom Zima (Slavka Pogač iz Švice).

Vsi udeleženci so bili **seznanjeni z novostmi slovenskega pravopisa** (Marja Bešter), med seminarjem pa so imeli priložnost za pogovore z Melito Steiner z ministrstva za šolstvo. V začetku tedna je državna sekretarka Teja Valenčič med večernim sprejemom izrekla dobrodošlico in vsem obširno poročala o novem devetletnem sistemu osnovnega šolstva. Prisotni so bili tudi nekateri ravnatelji osnovnih šol, ki bodo v šolskem letu 1998/99 poskusno uvedli novi sistem.

Seminar je bil eden od najbolj kakovostnih do zdaj, to so potrdili udeleženci na evalvaciji konec tedna. Za vsakega je bilo kaj koristnega z različnih strokovnih področij. Vrstila so se predavanja, bilo je več delavnic in veliko vaj!

Delo s frazeologijo je vodila Erika Kržišnik, gledališke tehnike pa je predstavila Barica Blenkuš, ki je prepričljivo prikazala, kako jih lahko uporabljamo pri pouku. Predavanje in delavnico o delu z umetnostnimi besedili je pripravila Mateja Pezdirc, delavnico o delu s starši pa Dragica Motik in Irma Veljič. Zelo globok vtis na slušatelje je naredil Zdravko Zupančič, ki je predaval in vodil vaje s področja retorike, kar je za učitelje zelo pomembno, saj morajo večkrat javno nastopati.

Poučevalsko delo slovenskih učiteljev v tujini je zelo pomembno

za slovenstvo v tujini, ne samo zaradi poučevanja in vzdrževanja slovenskega jezika, ampak tudi na kulturnem področju: širjenje slovenske književnosti, spodbujanje otrok k ljubezni do slovenske tiskane besede itd.

Več informativnih navodil o akciji Bralna značka sta pripravili sodelavki Pionirske knjižnice iz Ljubljane, o spodbujanju branja slovenskih otrok v tujini pa Mira Turk, ki poučuje v Nemčiji.

Da ne bi udeleženci samo sedeli in si polnili glave s svežo snovjo, so jim organizatorji v prostem času omogočili dostop do zdravniških uslug, ki jih ponuja zdravilišče.

Obiskal jih je tudi profesor pedagogike in direktor studia Anima, Sten Vilar iz Medvoda, in jim prikazal nekaj otroških iger.

Med bivanjem v Sloveniji so odšli tudi na **izlet po zgornji Savinjski dolini**. Obiskali so 30. razstavo Likovni svet otroka v šoštanjski OŠ K. Destovnika Kajuha, frančiškansko knjižnico v samostanski cerkvi v Nazarjah, končno pa še radmirsko zakladnico mašnih plaščev v cerkvi sv. Frančiška Ksaverja.

Polni svežih in novih idej ter prepričani, da bo pouk v tujini potekal še bolje kot do zdaj, so se zadovoljni in z novo močjo razšli.

P. C.

CHARLEROI - MONS - BRUXELLES

50 let slovenske božje službe v Charleroiu (1948-velika noč-1998)

50 let slovenske božje službe v Charleroiu smo zelo slovesno

praznovali na veliko noč v kapeli Home St. Joseph, chée.de Namur 2 A, v kateri se Slovenci zbiramo že od 26. novembra 1972.

Na slavlje je prišel tudi **msgr. Zdravko Reven** iz Ljubljane, nekdanji slovenski izseljenski duhovnik v Charleroiu (1948-1960), ki je imel pred 50 leti **prvo** službo božjo v Charleroiu na veliko noč, 28. marca 1948, v Marchienne-au-Pontu.

Tudi tokrat se je prostorna kapela napolnila: največ je bilo seveda slovenskih rojakov in rojakinj iz Charleroija in okolice ter nekaj posameznikov iz Bruslja in Borinagea. Pridružili so se nam še nekateri Hrvatje in Belgijci. Pravijo, da nas je bilo vsaj 120, kar je za to območje, kjer so naši ljudje zelo raztreseno naseljeni, izredno veliko.

Ob 11. uri dopoldne smo imeli peto slovensko velikonočno sveto mašo, s katero smo se zahvalili Bogu za vse milosti, kar nam jih je naklonil v 50 letih božje službe v domačem jeziku. Msgr. Zdravko Reven je v homiliji poudaril pomen Gospodovega vstajenja. Prepevali smo slovenske velikonočne pesmi

ob spremljavi orgel, na katere je igral Franc Meh iz Mont-sur-Marchienne. Verska slovesnost je bila nekaj enkratnega in bo v naših srcih pustila neizbrisne sledove.

Naj nam te obletnice pomagajo, da se bomo še z večjim veseljem in vztrajnostjo udeleževali slovenskih svetih maš v Belgiji.

Iskrena zahvala vsem, ki so se velikodušno odzvali; skupno smo najlepše proslavili naš jubilej!

Kazimir Gaberc

F R A N C I J A

JUŽNA FRANCIJA

Ko sem se po dveh tednih in pol vrnil iz južne Francije, me je prijatelj pobaral po telefonu: "No, si končno zaključil svojo turnejo." Kakorkoli je že mislil s to svojo "turnejo", lahko rečem, da je to potovanje, na katerem sem premeril točno 5300

kilometrov, zame pomenilo predvsem čas milosti, mnogih spoznanj in srečanj s slovenskimi rojaki, nad katerimi je zagotovo bdel Bog.

Preden začnem s poročili, moram izreči zahvalo prav vsem, s katerimi sem se srečal. Ta zahvala sme biti dvojna: najprej za odprtost svežini božjega Duha, da je vse, kar smo skupaj doživeli, bilo sploh mogoče. Druga zahvala pa je namenjena vaši velikodušnosti, ker ste se odzvali povabilu, da ob mojem obisku namenite svoje darove za potrebe koprške škofije, ki se z vsemi močmi trudi **postaviti škofijsko gimnazijo v Vipavi**. Tako ste rojaki iz Nice in okolice darovali 4100 frankov, iz Marseilla in okolice 2100, rojaki iz jugozahodne Francije pa 1100 frankov. Bog daj, da nikoli ne bi med nami ugasnil čut za potrebe drugih, posebej še, ko nas prav zdaj izziva nova stiska in klic na pomoč žrtvam potresa na Tolminskem in v zgornjem Posočju!

JUGOZAHOD

Del tokratnega obiska je bil namenjen najbolj razkropljenim slovenskim družinam in posameznikom na jugozahodu Francije. Seveda je bilo zaradi razdalj in časovne stiske nemogoče, da bi se v nekaj dneh srečal z vsemi. Vendar pa so bili tudi ti kratkotrajni stiki gotovo rodovitni, saj sem prepričan, da Bog našim omejenim možnostim dodaja sadove, kakor On sam hoče. Ti pa so lahko tudi zelo veliki.

Pot me je vodila k rojakom v Montpellier, Lurd, Auch, Toulouse, Agen in Bordeaux. Povsod sem naletel na odprta in gostoljubna slovenska srca. Naj s posebno hvaležnostjo omenim samo nekatere: **družine**

Slovenske sestre in drugi rojaki v Lourdu

Tudi v Marseilleu se po maši veselje nadaljuje.

Jankovič, Jankovec, Virant, Sabathier, Ipavec, Simoniti, Prinčič, Natek, pa naše redovnice v Lurdu in Auchu.

Gotovo bo takih stikov v prihodnosti še več, saj vedno odkrivam naslove rojakov, ki so nadvse veseli obiska slovenskega duhovnika, da lahko z njim po domače spregovorijo o svojih težavah, veri, načrtih in z njim delijo vsaj kanček svojega življenjskega optimizma. In tudi če je zaradi drugih družinskih članov, ki slovenščino razumejo slabo ali sploh ne, pogovorni jezik pri mojih obiskih marsikdaj francoščina, to ne ovira, da bi med nami oživili slovenskega duha. Če ne drugače, pa vsaj s kakšno pesmijo.

LURD

Svoj pot sem načrtoval tako, da sem prišel v Lurd, kraj velikih milosti, prav v času, ko je bilo tam vse-slovensko romanje. Več kot 500 Slovencev iz domovine in zdomstva se je zbralo pri Materi Božji, da bi si izprosili blagoslova za svoje življenje in počastili našo nebeško Mater.

Bogočastju množice romarjev od vsepovsod se je tako kar često pridružila tudi slovenska pesem in molitev. Posebej veličastno je bilo pri maši narodov 22. aprila, ko je baziliko Pija X. napolnilo verjeto več kot 15.000 vernikov s številnimi duhovniki in osmimi škofi. Naše škofo je zastopal ljubljanski pomožni škof Alojz Uran.

V predhodnih dneh me je marsikdo od rojakov prosil, naj se ga na svetem kraju spomnim v molitvi. Lahko vam zagotovim, da sem se spomnil vseh vas, ki ste mi zaupani. Materinska ljubezen Marije je v svoji priprošnji pri Bogu posebej uslišana. Naj bo tudi naša zdomska skupnost na jugu Francije Marijina skupnost v pónsemanju njene ponižne in močne vere.

MARSEILLE

Ob velikonočnem srečanju v Marseilleu, čeprav že v obhajanju bele nedelje, je bilo vse nekoliko drugače. Najprej zato, ker je čutiti nekakšen preporod našega majhnega občestva, ki raste v dobrem in tudi po številu. Tudi sestre frančiškanke, pri katerih imamo mašo,

so kar začudeno vzklikale: "Oh, tokrat vas je pa res veliko." In za naše razmere je tako tudi bilo. Predvsem na račun nekaterih, ki so se nam prvič pridružili, saj prej niso vedeli za naš obstoj. Tako lahko na tem mestu izrečem dobrodošlico gospe **Mariji Oražem**, ki se nam je pridružila po 25 letih življenja v Marseilleu. Podobno tudi družina **Franca Rupnika**, ki živi v Marseilleu že 33 let. Ne smemo prezreti tudi tistih, ki so se po dolgem času spet potrudili, da poživijo vezi s svojimi rojaki. Vse to je več kot hvalevredno.

Evangelij o dvomljivcu apostolu Tomažu, ki smo ga poslušali pri maši, je pokazal na našo resničnost. Kristus sam se nam v skupnosti verujočih daje spoznati, svojo ljubezen nam daje otipati. Kdor si tega želi in ne otopi v svojih dvomih, ga bo zagotovo osrečil. Kakor bi tudi nas nagovarjal: "Pridi, dotakni se mojih ran in videl boš, da sem resničen, živ, da sem s teboj."

NICA

Tokrat smo se v Nici zbrali ob dveh osrednjih dogodkih, povezanih z velikonočnim praznovanjem. Na prvem mestu je bilo **naše evharistično in prijateljsko srečanje na sam velikonočni praznik**. Čeprav ste nekateri te svete dneve preživeli v domovini ali drugje, nas je bilo pri maši kar veliko. Molitev, pesem in veselje na obrazih so dovolj zgovorno povedali, da je obhajanje osrednjega krščanskega slavlja ob vstalem Kristusu nagovorilo prav vse.

Čeprav že več let v Nici ni bilo obredov velikega tedna za Slovence, bi

veljalo razmisliti o tem, da bi s prihodnjim letom to čudovito in osrednje bogoslužje cerkvenega leta znova oživeli tudi v naši diaspori. Ko sem se letos udeležil teh obredov v francoski župniji, sem videl, da je naš način obhajanja vstajenskih skrivnosti zaznamovan z drugačno lepoto, ki se ji na noben način ne smemo odpovedati. Saj smo vendar s krščanstvom poklicani k življenju iz velikonočne skrivnosti, zato jo moramo poznati in doživeti s Kristusom v celoti, skupaj z velikim četrtkom in velikim petkom.

Na velikonočni ponedeljek pa smo se pridružili Jezusovima apostoloma **na poti v Emavs**, na poti temeljnega odkritja naše vere, da je Kristus živ in prisoten med nami. Za svoj Emavs smo izbrali **Laghet**, Marijino božjepotno svetišče, nekaj kilometrov oddaljeno od Nice. Strah pred muhastim vremenom ni preprečil naše močne želje, da bi se znova srečali. Prijazni duhovnik in sestre redovnice na Laghetu so nam ponudili zelo ugodno uro za dopoldansko sv. mašo, ki sva jo z g. Franjem Pavalecem darovala za vas. Na Laghet smo priromali s svojimi stiskami in upi, da bi si tam skupaj postavili vprašanje dveh apostolov iz Emavs: "Ali je tudi v nas srce dovolj goreče, da bi prepoznali prisotnost in ljubezen svojega Gospoda?" Odgovor na to vprašanje, ki ostaja odprto kot velik izziv, bo zaznamoval krščansko prihodnost Slovencev v Nici in vsepovsod, kamor nas je božja Previdnost pripeljala.

Po maši, ko smo si v lepih prostorih romarskega doma delili dobrote za telo, nas je čakalo še eno prijetno doživetje. Posebej za to priložnost sem iz Slovenije povabil dva svoja

strica, Filipa in Cirila Vidmarja, ki ju v zadnjem času družijo veselje do igranja narodnozabavne glasbe. Ciril se je namreč šele nedolgo tega po 25 letih vrnil iz zdomstva v Švici v domovino. Z njima je bil tudi moj brat Julijan. Ko so iz svojih glasbil izvabili čudovite domače polke, so nam "zagorela" tla pod nogami. Smeh, ples in globoko notranje zadovoljstvo so nas družili do večernih ur. Seveda smo si ob koncu vsi enodušno zagotavljali: "To se mora kmalu spet ponoviti!"

Razumljivo je, da našim izjemnim gostom nisem pustil veliko prostega časa, saj bi bilo škoda, da bi ne osrečili še koga. Odpeljali smo se proti kneževini Monako in na poti presenetili z obiskom **zakonca Pušenjak**. Srečko in Mara živita v Franciji že več kot tri desetletja in vse do zdaj nista vedela za obstoj slovenske župnijske skupnosti v Nici. Ko sta bila dan prej skupaj z nami na Laghetu, mi je gospa ganjeno dejala: "Danes naju je Bog izjemno obdaril, ker že 32 let nisva mogla biti pri slovenski maši." Zara-

Zakonca Pušenjak in g. Bulc so bili veseli nenavadnega obiska.

di begunskih potnih listov namreč ves ta čas nista mogla iti v domovino. Prijatelj zakoncev Pušenjak, nadvse prijazni rojak g. **Pavel Bulc** iz Monaka, ki je prav tako za našo skupnost novo odkritje, nam je potem v kratkem dopoldnevu razkazal zanimivosti te lepe, majhne kneževine.

Skupna pot nas je vodila še k redovnim skupnostim, kjer so tudi naše sestre, ki tako goreče ljubijo slovensko pesem in besedo: **v Cannes in v Lorgues**. Povsod sta harmonika in pesem vnesli veliko radosti.

Lepa domača izkustva so bogato dopolnila duhovno doživetje letošnjega velikonočnega praznovanja naših rojakov na Azurni obali. Toda vsi ti darovi, ki nam jih je Bog pripravil, ne smejo zatoniti v našem spominu. Vse, kar nas navdaja z veseljem, kar je dobro, nam pomaga živeti bolj zavestno, bolj polno. Vsekakor pa s še prizanesljivejšo in še dobrohotnejšo mislijo drug na drugega.

Za sklep poročilu iz Nice dodajam še eno prijetno novico: Že leta 1994 je naš rojak g. **Rajko Cibič** iz Mouginsa, nekdanji oficir tujske legije, izdal knjigo svojih spominov v francoščini. Prav pred kratkim je to zanimivo branje pod naslovom **"Spomini Slovencev v tujski legiji"** zagledalo beli dan tudi v slovenščini. Knjigo lahko naročite pri avtorju na naslovu: 49, Place des Pins, 06250 Mougins, France.

Vaš popotni dušni pastir David Taljat

Velika noč v Parizu

Letošnja velikonočna obnova in veseli teden bosta ostala v naši

skupnosti dolgo v lepem spominu. Od svojega dela se je odtrgal dr. Stranislav Slatinek in za nekaj dni prišel med nas, da nas s svojo lepo slovensko besedo pripravi na veliko noč. Tudi mi smo potrebni spodbudne besede v tej ogromni francoski prestolnici, žejni smo besed iz živega studenta, ki nam daje moč pri vsakdanjih težavah. Takoj po prvih besedah je g. Stanislav z lepo in čisto govorico pritegnil pozornost. Bog mu je poklonil čudovit dar govora, ki ga danes v hitrem in podivjanem svetu le še redko slišiš.

O zakonu, medsebojnih odnosih in ljubezni naj bi že vse vedeli, pa nam je g. Stane nalival v naša srca resnico in nas opozarjal, da je z našimi čustvi gotovo nekaj narobe. Otopeli smo, vse je samo približno, površnost nam zadošča, na zunaj vse lepo, v notranjosti pa strašna praznina in strah pred odgovornostjo. Koliko se znamo še posvetiti bližnjemu, mu pomagati v stiski, mu odpustiti in mu vsaj včasih preprosto reči "Rad te imam", pa nam te besede nočejo z jezika. Vsak dan doživljamo svoj pekel, ker si ne znamo pošteno pogledati v obraz, rajši iščemo napake pri drugem. Žerjavica, ki jo je v naših srcih zanetil g. Slatinek z zgodbo o izgubljenem sinu, nas peče, hudo peče, še bo treba kesanja in odpuščanja. Kako sprejeti in razumeti ljudi pri nas doma, ki so imeli vso oblast in čast v prejšnjem režimu, danes pa se tako radi spet usedejo v prvo klop. Za ubogega in poštenega kristjana težko sprejemljiva slika. Tudi v tem primeru nam je g. Stanislav nalil čistega vina in nam odgnil mreno z naših oči. Jezus je umrl na križu za ves svet in za vsakega posameznika. Māščevanje torej stran, pokažimo z dejanji, da

Ob dobri glasbi se znajo zavrteti tudi sestre v Lorguesu.

smo tega zares sposobni, samo potem bo velika nedelja za vsakega izmed nas višek slavlja. Težko bo, pa vseeno se splača potruditi.

Velikonočno sobotno jutro v Parizu. Nič, popolnoma nič, kar bi ti dajalo vedeti, da je pred nami najlepši in najskrivnostnejši dan, dan vstajenja. Množica hiti po opravkih, na cestah strašna gneča, vse hiti nekam daleč, stran, ven iz mesta, ki jih čedalje bolj duši. In vendar je velika noč zajela tudi Pariz, treba je odpreti oči, vse se prebuja in poje slavo Stvarniku. Mar vsa množica, ki hiti v neznano, ne beži sama pred seboj?

Naš govornik nas je predramil iz velemestne otopelosti, zarisal nam je smernice, po kateri poti naj hodimo, da ne zaidemo na steze, iz katerih za današnjega kristjana ni izhoda. Z vso vnemo so naša srca zapela vstajenjsko alelujo. Hvala ti, Gospod, tvoj služabnik Stane je globoko preoral naša srca in duše. V imenu vseh iskrena hvala za trenutke, ki smo jih preživeli z njim.

Janez Ložar

CHÂTEAUX (INDRE)

Na binkoštni (risalski) ponedeljek, 1. junija, se bomo zbrali k skupni slovenski slovesni maši v župnijski cerkvi v Châteaouxu ob 10.30. Povabite tudi svoje prijatelje in znance iz slovenskih in iz francoskih družin. Vsi lepo vabljeni!

Zaključek šole in verouka

Zaključek šole in verouka bo 21. 6. 1998 zvečer po sveti maši v Châtillonu v dvorani slovenskega doma. Pridite v lepem številu, ker nam bodo otroci in mladina prikazali znanje, ki so ga pridobili v tem šolskem letu. Istočasno se bomo zahvalili vsem učiteljicam za dobro opravljeno delo. Vsi vabljeni!

Blagoslovitev v Poljčanah

Zadnjo nedeljo v juliju, 26. 7., bomo v Poljčanah ob 10. 30 začeli s sveto mašo. Vodil jo bo dr. Jožef Smej, mariborski pomožni škof, ob navzočnosti župnika Štefana Hodnik, prelata Ignacija Čretnika, g. Davida Taljata in še drugih duhovnikov. Po sveti maši bo g. škof **blagoslovil spominsko ploščo našega pokojnega g. Jožeta Flisa**. Slovenski pastoralni svet in župnijsko občestvo iz Poljčan vabita vse francoske Slovence, da se udeležite tega blagoslova in se tako zahvalite g. Jožefu Flisu za vse, kar je dobrega storil za ljudi po svetu in slovensko Cerkev! Pridite, vsi lepo vabljeni!

Začetek šole in verouka za leto 1998/1999

Šola in verouk se bosta začela v nedeljo, 6. 9. 1998. Vse starše otrok in mladine naprošamo, da bi se bolj zavedali pomembnosti obojega za vzgojo svojih otrok. Človek, ki vidi samo svoj nos, ne vidi daleč! Vse slovensko zavedne družine vabimo,

da vpišejo svoje otroke h verouku in v šolo. Hvala!

Slovensko prosvetno društvo iz Trsta

12. 9. po sveti maši bo med nami Slovensko prosvetno društvo iz Trsta. Že zdaj prihranite čas za to srečanje, ki ga pripravlja Društvo Slovencev v Parizu pod vodstvom Eve Sutlič!

Povelikonočno srečanje v Chilleurs aux Boisu (Loiret)

Na velikonočni ponedeljek smo se srečali ob oltarju skoraj vsi ljudje iz Loireta. Dr. Stanislav Slatinek in župnik Silvester Česnik sta pred sveto mašo spovedovala. Njuna preprostost v veri me je spomnila na stare čase. Vse je bilo domače. Dr. Stanislav, ki je vodil pesmi v pristni štajerski melodiji, je Prekmurce in Štajerce zazibal v spominih na domačo veliko noč. Vse je bilo preprosto, a lepo, ker je vsak sodeloval po svojih močeh.

Po sv. maši smo se preselili v dvorano neke gostilne in se tam ob dobri francoski pijači in hrani pogovarjali. Na koncu smo zapeli nekaj pristnih slovenskih narodnih pesmi, kar nam je dvignilo prijetne občutke, da smo še vedno Slovenci. Želimo si, da bi še mnogo let ostali taki, kot smo. Na žalost pa ni bilo med nami mnogih obrazov iz prejšnjih let. Nekateri so bili bolni, drugi so se že preselili k Bogu. Mrtvim naj bo Bog bogat plačnik, bolnim pa naj vrne zdravje!

Pomladansko srečanje v Parizu

Društvo Slovencev v Parizu je tudi letos, v soboto, 2. maja, na praznik sv. Anastazija velikega, pripravilo pomladansko srečanje.

Med sveto mašo je prepeval cerkveni zbor APZ sv. Cecilije iz

Ljubljane pod vodstvom Barbare Vodnik. Zbor je pel prelepe velikonočne pesmi, kar nam je dajalo moč molitve. Po sveti maši so nam v kratkem programu zapeli verske slovenske pesmi, kar nam je bilo v veliko veselje in kulturno doživetje. Harmonija glasov je bila izredna, zato smo z navdušenjem poslušali njihovo izvajanje. Med nami so bili tudi naši francoski prijatelji, ki so veselo 'ploskali' prelepim melodijam. Dr. Janez Zorec se jim je po koncertu lepo zahvalil v imenu župnijskega sveta. Hvala zboru, ki se trudi, da se slovenska pesem ohranja ne samo v Sloveniji, temveč tudi med izseljenci. Po koncertu smo se od njih poslovili, ker so še isti večer odhajali domov.

Drugi smo se preselili v dvorano slovenskega doma, kjer so nam pridne roke naših gospa pripravljale dobro hrano. Igrali in peli so nam Mladi pariški Slavčki pod vodstvom Marjana Slaviča. Med večerjo in še dolgo v noč so peli in igrali poskočne slovenske pesmi, da se je marsikatera peta ogrela v ritmu melodije. Eva Sutlič, predsednica Društva Slovencev v Parizu, je to pomladansko srečanje lepo pripravila. Pomagale so ji Marija Škrli in Jožica v kuhinji, pri ognju na vrtu so na ražnju pridno pekli meso in klobase Marna Kurent in Martin Golobič. Drugi člani društva so sprejemali goste in jih z nasmehom vodili v dvorano. Seveda ne smemo pozabiti Cirila Guština in Janeza Ložarja, ki sta na sam prvi maj pripravila dvorano. Vsem, ki ste kakor koli pomagali pri delu, se Društvo Slovencev v Parizu lepo zahvaljuje. Kličemo vam na svidenje novembra, ko se bomo dobili na veselem martinovanju.

Svete Višarje

Svet slovenskih krščanskih izselencev v Evropi vabi na višarsko srečanje, ki bo v nedeljo, 2. avgusta. Ob 8. uri bo odhod na Sv. Višarje iz Žabnic, med potjo križev pot. Ob 10.30 bo predavanje, ob 12. uri pa sveta maša. Pridite vsi častilci naše matere Marije.

Joško Kogoj (1921-1998)

Iz SAINT GERMAIN LES CORBEILA je prišla žalostna vest, da nas je po dolgi bolezni zapustil in šel h Gospodu g. Joško Kogoj. Pokojni se je rodil v ROČINJU pri Kanalu na Primorskem v družini sedmih otrok, očetu Mihaelu in materi Amaliji, rojeni Kamenšček. Otroška in mlada leta je preživel ob Soči, katero je ljubil in se je spominjal do smrti. Med drugo svetovno vojno je moral iti v italijansko vojsko; poslan je bil na rusko fronto, kjer smo mu zaradi mraza zmrznile noge. Posledice: neprestano težave z ožiljem na nogah. Kljub vsem težavam in trpljenju je bil vedno vesele narave. Sam je vedno ponavljal, kaj vse zmore prenesti človek v svojem življenju. Po smrti svoje prve žene Ide se je poročil z Antonijo, ki mu je ostala zvesta do smrti in mu stregla ob bolniški postelji vsaki dan. Ni bilo dneva, da bi ga ne šla obiskat v bolnišnico in mu tako s prijatelji lajšala trpljenje. Pogreb je bil v kapeli sv. Terezije v Chétilleu ob velikem številu ljudi, ki so ga poznali in ga radi imeli, saj je bil pokojni Joško trdnega, vedrega in jasnega značaja. Med sveto mašo, ki so jo darovali g. Česnik Silvester, prelat Ignacij Čretnik in g. David Taljat, je pel zbor APZ sv. CECILIJE, kar je še povečalo pravi smisel krščanske smrti in vstajenja. Pesem KRISTUS JE VSTAL je mogočno odmevala v srcih ljudi in

APZ sv. Cecilije poje pri sveti maši. (foto Ciglar)

marsikatero oko je bilo rosno v upanju na vstajenje. Slovenski duhovniki smo ga med boleznijo večkrat obiskali doma in v bolnišnici in mu s skupno molitvijo lajšali trpljenje. Pokojni Joško je imel vero in zaupanje v skupno molitev.

Pogreb je vodil g. David Taljat. Na pokopališču Clamart ob odprtem grobu slovenske grobnice smo se poslovili od njega z molitvijo in tremi pesmimi ter poslovnim nagovorom g. Cirila Valanta, predsednika župnijskega sveta.

Njegovi ženi Antoniji Kogoj, vsem njegovim bratom v Sloveniji, njegovi sestri redovnici, ki biva v Avstriji, vsemu sorodstvu in vsem nečakom in nečakinjam izreka slovenska katoliška misija globoko sožalje. Jošku pa želimo, naj počiva v miru pri Njem, ki ga je ljubil in častil vse življenje.

MERICOURT

Velikonočni prazniki v Méricourt so lepo potekali. Na veliko noč smo ob velikem številu vernikov krstili tri otroke, in to Maxence Delfino in Marine Kotar, obe sta vnukini

slovenskih staršev, in Elisabeth KUMBERLEY, ki je vnukinja Martine ZIZEK. Župnijsko občestvo je pri krstu lepo sodelovalo in vsi skupaj smo obnovili krstne obljube. Staršem, starim staršem, bratom in sestram ter vsemu sorodstvu čestitamo in se jim zahvaljujemo, da so dali Cerkvi tri otroke.

Michael Demerval (1941-1998)

Demerval Stopar mi je iz Méricourta telefonirala, da ji je 2. maja 1998 umrl mož in da bo pogreb v torek naslednji teden. V cerkvi v Drocourtu smo se poslovili od pokojnega s pogrebnimi molitvami. Zbrala se je velika množica ljudi, tako da je bila cerkev za vse premajhna. Vsi so ga imeli radi. Na pogreb so prišli tudi njegova dva sinova Eric in Jean-Michael ter njegova hčerka Lepovre-Demerval in njegovi vnuki. Veliko jih je bilo iz STOPARJEVE družine, ki so se zahvalili Bogu za tako dobrega svaka. Molitve v cerkvi in na pokopališču je vodil g. Silvester Česnik in vsem navzočim v francoščini razložil smisel smrti in upanje v vstajenje zaradi Kristusovega trpljenja in vstajenja.

Ženi, otrokom, vnukom in vsemu sorodstvu izreka slovensko katoliško občestvo globoko sožalje, njemu pa kliče: "Mihael, počivaj v miru in naj te dobri Bog sprejme z nasmehom!"

LORETO

15. avgusta se bomo kot vsako leto srečali v Loretu (škofija ARRAS). Sveta maša bo ob 10. uri. Pred sveto mašo bo spovedovanje. Marija nas vabi, naj pridemo k njej in molimo k njenemu Sinu za zveličanje sveta. Na veliki šmaren prosimo Marijo, naj ostane z nami. Posvetimo se njej in njenemu Sinu Jezusu Kristusu. Povabite vse svoje družinske člane ter vse znance in prijatelje. Marija nas čaka kot Mati vseh ljudi!

Uredil Silvester Česnik

H R V A Š K A

ZAGREB

V spomin Rudiju Strašku

"Kaj znancev je zasula že lopata," bi lahko rekli s pesnikom Francetom Prešernom. V marcu smo se poslovili od g. Rudija Straška. Rodil se je pred 83 leti v Brežicah. Zaposlitev si je poiskal v Zagrebu, tako kot mnogi Slovenci iz bližnjih krajev. Toda na rodno Slovenijo ni pozabil. Že pred drugo svetovno vojno se je včlanil v Slomškovo prosvetno društvo in se še v poznih letih spominjal bogate kulturne dejavnosti tega društva. V njem je spoznal svojo prvo ženo. Po drugi svetovni vojni je bil dejaven član

Kulturno prosvetnega društva Slovenski dom. Starejši člani se spominjajo njegovega lepega tenorja. Zadnja leta mu je delo v društvu preprečila ženina bolezen; a tudi njemu bolezen ni prizanesla. Čeprav je zaradi bolezni hodil le z oporo, se nam je lani avgusta pridružil na romanju v Krško.

V osamljenosti in bolezni sta ga obiskovali članici Duhovne sekcije Anton Martin Slomšek, Pavla Jerič in Anica Ostreljič, ki je nekaj časa tudi zanj skrbela.

Pevski zbor omenjene sekcije se mu je s petjem pri pogrebni maši zahvalil za njegovo dolgoletno sodelovanje pri slovenskih društvih v Zagrebu.

Naj se njegova duša, rešena zemeljskega trpljenja, spočije v Bogu.

mk

N E M Č I J A

BERLIN

Velika noč

Čeprav je veliko Slovencev za velikonočne praznike odpotovalo v domovino, je bil pri obredih velikega tedna spet lep obisk. Verniki slovenske župnije smo se na veliko noč lepo pripravili. Notranje duhovno obogatili z zakramentom sprave, smo s petjem in drugače sodelovali pri maši, pa tudi zunanja znamenja so kazala na to.

Veliki četrtek smo praznovali z nemško župnijo, prav tako veliko soboto, nedeljo in ponedeljek. Na veliki petek smo poslušali Jezusovo trpljenje in se poskušali poistovetiti

z njim. Biti kakor On. Trpeti z njim, hkrati pa vsem, ki so nas kdajkoli žalili, sramotili, nas obrekovali, odpustiti. Na veliko soboto smo se v velikem številu zbrali pri velikonočni vigiliji.

Veliko ljudi je po lepi stari slovenski navadi prineslo k žegnju velikonočna jedila v pletenih košarah, pokritih z lepo izvezenimi prtiči. Na veliko noč smo imeli ob 12. uri mašo, potem pa smo skupaj zaužili žegen, domačo šunko iz Slovenije, pirhe, hren in vse, kar spada zraven. Lahko rečemo, da smo vsi Slovenci v Berlinu praznovali veliko noč kot številna srečna družina kot nekoč doma.

Veseli nas, da tudi mladi zavzeto sodelujejo pri pripravah na največji krščanski praznik. Letošnja organizatorka je bila mladinka Marija FLAJS, ki si je za pomočnika izbrala Boruta BLATNIKA ter Klavdijo in Roberta ŽABKARIJA. Vse so pripravili naravnost čudovito, od pogrinjkov do hrane in postrežbe. To srečanje je bilo srečanje dobrote in pomoči, veselja in ganjenosti,

doživetja pravega oznanila velike noči

S skupnimi močmi, s skupnimi napor in sodelovanjem je tudi velika noč v tujini lahko zelo lepa in nam prinaša globoko duhovno doživetje.

Savinjski večer

Po večerni maši v soboto, 2. maja, smo v prostorih slovenske župnije namesto običajnega sobotnega srečanja pripravili Savinjski večer. Med Slovenci v Berlinu živi kar nekaj Savinjčanov, med njimi tudi župnik Dori. V soboto so se res izkazali! Vsak izmed njih je nekaj prispeval, da nam je bilo resnično lepo.

Glavni kuharji so bili Tone BAČOVNIK in njegova žena Marinka, Terezika PUKMEISTER in SLAVICA ŠKRABAR, sicer predsednica društva Slovenija, drugi Savinjčani pa so bili natakariji.

Pogostili so nas z dobrotami iz Savinjske doline, ki so jih sami pripravili, nekaj pa že prej prinesli od doma. Kdo ne pozna suhega savinjskega želodca, pa koruznega kruha, ki se kar topi v ustih? Kako prijetno

Savinjčanki Terezika in Nada sta se od srca nasmejali.

je dišala domača gobova juha in ajdovi žganci z ocvirki! Po dolgem času smo spet okusili kumare v omaki s stročjim fižolom. Manjkale niso niti sveže pečenice s kislim zeljem, za dobro voljo pa kozarček savinjskega žganja ali pa, če je koga od "prevelike" žlice - kajti takim dobrotam se ne moreš odreči - zabol zelodec, požirek brinjevca. Na voljo je bilo tudi nekaj prospektov in zapisov o Savinjski dolini, da si bo lahko vsak sam še doma prebral in pogledal, kar ga zanima.

Dolgo v noč je uživalo staro in mlado. Zaposlili smo tudi župnika Dorija, ki je svoja otroška leta preživel prav na začetku Savinjske doline, na Vranskem. V nekaj besedah je predstavil to lepo zeleno dolino, njene glavne značilnosti in življenje trdega dela pridnih ljudi. Ni pozabil omeniti, da na savinjskih hmeljiščih uspeva hmelj Golding, iz katerega varijo najboljša pivo. Kako veselo je bilo včasih, ko se je hmelj še ročno obiral. Zdaj to opravijo stroji. Hmeljišča je na nekaterih mestih presekala nova avtocesta, toda tudi ta je potrebna, da se bomo lahko hitreje vrnili domov!

Kar nekaj pesmi opeva Savinjsko dolino: "Savinjska dolina, najlepši moj kraj..." ali pa: "Od Celja do Žalca je ravno polje...". Iz te doline izhaja veliko dobrih glasbenikov, umetnikov in drugih pomembnih osebnosti, med njimi družina Galič, ki nas je že obiskala v Berlinu.

V Preboldu je imel svetniški škof Anton Martin Slomšek znamenito pridigo v tekstilni tovarni, ki je shranjena v njihovih arhivih. Takratno težaško delo otrok ob statvah v tekstilni tovarni ga je tako prizadelo, da je napisal pesem *Otroci v faberkah*. Z njo je hotel opozoriti na

krivice, na težke socialne in materialne razmere otrok in njihovih družin.

Na Vranskem pa je dolga leta župnikoval dr. Vekoslav Grmič, ki te dni obhaja 30 obletnico škofovskega posvečenja (21. 4. 1968 v Mariboru). Naj mu na tem mestu zaželimo obimo božjega blagoslova in mu hkrati čestitamo k življenjskemu jubileju, 75-letnici, ki jo bo praznoval 4. junija. Rodil se je leta 1923 v župniji Sv. Jurij ob Ščavnici. Še vedno se rad vrača v svojo nekdanjo župnijo in če je le mogoče vsako leto daruje romarsko mašo s procesijo na Čreti, kamor se stekajo romarji iz Zgornje in Spodnje Savinjske doline.

Savinjski večer je imenitno uspel. Da pa smo ga sploh pripravili, so "krivi" Prekmurci, ki vsako leto januarja pripravijo prekmurske kolone in so k podobnim srečanjem izzvali tudi druge slovenske pokrajine. Hvaležni smo jim za to in le upamo lahko, da bo šlo tako dalje, da se bodo ojunali še drugi in se bomo imeli še velikokrat tako lepo.

Marijin mesec maj

Maj je eden najlepših mesecev v letu. Narava se je prebudila, vse

cveti, ptice pojo, še ljudje postanejo prijaznejši.

Prvi dan meseca maja praznujemo mednarodni praznik dela, pa tudi god sv. Jožefa delavca. Ves mesec pa je posvečen Mariji, ki jo Slovenci še prav posebno častimo. V Sloveniji se njeni častilci ves mesec vsak večer zbirajo ob šmarnični pobožnosti. Letošnje šmarnično branje z naslovom *Krplice ljubezni* je posvečeno škofu Frideriku Baragi, ki je deloval med Indijanci.

Tudi v tujini ne pozablamo na Marijo. Marija - naša mati. Kjerkoli, kadarkoli, povsod nas spremlja. Doma, v službi, na poti. Zahvaljujemo se ji za milost in se ji izročamo v varstvo. Ko bi vsi zmogli to, kar je zmogla Marija! "Zgodi se...", je rekla, ko je stala pod križem. To je bil največji izraz ljubezni. Ko bi znali vedno biti podobni Mariji, bi nam bilo lažje. Marija je prehodila vse poti. Nič ji ni bilo dano samo po sebi. Njena veličina je v tem, da se umakne in molče, dostojanstveno premišljuje. Marija je bila vedno prisotna, a nikdar v ospredju, nikdar z velikimi besedami. Vedno je živeła v negotovosti, toda z močjo vere in božje milosti je vse prenašala. Bila

Blagoslov jedi v Frankfurtu

Blagoslov jedi v Mainzu

je romarica vere, bila je pot, ki vodi k Bogu. Bila je in ostala naša priprošnjica. Kar se nam je hudega zgodilo, se je zgodilo nepreklicno, nič ne moremo spremeniti. Le sprejeti. Zgodi se...

M. M.

FRANKFURT

Čeprav v vsakdanjem življenju rečemo, da so prazniki za nami, pa nas velikonočna doba in velikonočno praznovanje spremljata skoraj ves april in maj.

Mnogo naših faranov je sicer odšlo za praznike domov, kljub temu pa se nas je še posebej v Frankfurtu zbralo kar lepo število. Največ nas je bilo na veliko soboto **pri blagoslovu velikonočnih jedil** in naslednji dan, na veliko noč popoldne pri praznični maši. Med temi prazniki se že opazi, da se začnajo dopusti in prosti dnevi; odsotnost se pozna tako pri bogoslužju kot pri drugih prireditvah.

Zadnje nedeljo v aprilu smo praznovali god **farnega zavetnika sv. Jožefa delavca**. Če je bilo praznovanja zamišljeno bolj bogato, pa se tolikokrat rado zgodi, da se

načrti ne uresničijo. Tako je tudi v našem primeru posegla vmes bolezen in tako je odpadlo gostovanje zbora, ki je bil sicer že napovedan. Upajmo, da nam bo naslednjič le uspelo.

rem

MANNHEIM

Pozdrav iz Brežic

Pred nekaj leti sta se z veliko mero poguma in optimizma iz Seckacha v domovino vrnila **Meri in Rajko Žnideršič s sinom Lukom**. Pri slovenski maši v **Buchnu** ju precej

Meri in Rajko pred svojo zidanico

Blagoslov jedi v Darmstadtu

pogrešamo. Ko se v Sloveniji konec junija začno počitnice, bosta prišla obujat spomine na življenje v Odenwaldu, predvsem pa seveda obiskat številne znance in prijatelje po širni južni Nemčiji, saj sta poznana po vsem območju slovenske župnije iz Mannheima. Rada sta se udeleževala slovenskih srečanj, za kar jima ni bilo žal napraviti tudi več sto kilometrov. **Naročila sta, naj pozdravim vse naše farane.**

V Brežicah sta si ustvarila prijeten dom in Rajko je pred kratkim dobil službo. Čeprav je bilo težko dobiti službo in je zaslužek občutno manjši kot v Nemčiji, ne tarnata in se ne kesata, da sta se vrnila. Če pa bi se jima vendarle kdaj stožilo po Nemčiji, ju pa vinograd na prelepem Sromeljskem gričevju zaposli. V teh prelepih krajih sredi vinogradov se res ne more stožiti po Nemčiji. Prav nasprotno: Še Nemci, ki ju obiskujejo, radi prihajajo tja in so celo v spominsko knjigo zapisali, da tudi oni tam pozabijo na Nemčijo. Tudi sin Luka, ki hitro raste, se ne jezi, zakaj niso ostali v Nemčiji. Lani je bil pri prvem sv. obhajilu, šola mu ne dela težav, nemško pa tudi še ni pozabil. Letos se je začel učiti igranja trobente, in

Zakonca Žnideršič rada pogostita svoje prijatelje.

čep rav se je uči šele nekaj mesecev, že zna zaigrati oziroma zatrobiti nekaj lepih melodij. Kot kaže, bo tudi športnik, zlasti alpinist, saj si je kar sam vklesal oprimke v navpično steno nad cesto ob zidanici, kjer spretno pleza, kot da bi bil v Alpah.

Vsem bolnikom skrene želje za okrevanje. Kar precej naših rojakov je bolnih. Neverjetno dosti jih ima težave z nogami; nekateri upajo, da se bodo lahko kmalu spet postavili na noge, drugi, da se bolezen ne bo vsaj poslabšala, tretji pa se že dolgo borijo z drugimi boleznimi. Leta pač

MAŠA V NARAVI

Nedelja, 21. junija 1998, ob 11. uri
na GSCHEIDTU v Allgäuju

Pred mašo bo ljudsko
in zborovsko petje ob
spremljavi pihalne godbe.

Somaševanje bo vodil prof. dr.
Anton Stres iz domovine,
voditelj in predsednik gibanja
PRAVIČNOST IN MIR.

Po maši bo krajši
kulturni program.

Vabimo župnije in društva, da se
tega srečanja udeležite in s svojo
udeležbo date pečat
svojemu slovenstvu.

tečejo, otrok in mladine je čedalje manj, čedalje več pa glasov o raznih težavah in boleznih. Tudi to je del človekovega življenja. In prav v tem obdobju bo čedalje bolj prišla do izraza potreba po slovenski župniji. Ne samo, da se nekajkrat na mesec lahko srečamo in potožimo o svojih težavah, ampak si lahko resnično tudi pomagamo, ko smo zbrani pri sv. maši in molimo drug za drugega. Čedalje več bo tudi potreb, da se obiščemo, zlasti tiste, ki zaradi bolezni ne morejo več v našo sredo.

Kolikor pogosteje bomo prihajali skupaj zdravi, toliko bolj bomo čutili potrebo in dolžnost, da se obiščemo tudi v bolezni. V iskreni želji za zdravje vsem bolnim obljubljamo tudi podporo v molitvi.

J. M.

MÜNCHEN

Konec aprila nas je obiskal simpatični komorni zbor LIMBAR iz Moravč. Pod vodstvom zborovodkinje Elizabete Kunaver so nam v soboto, 25. aprila, pripravili čudovit koncert v našem župnišču. Njihov temeljni cilj je odkrivati in čim bolj kakovostno posredovati sporočila glasbene umetnosti. Predstavili so nam žlahtno izročilo slovenske cerkvene in posvetne pesmi. Slišali smo Ipavce, Vilharja, Godca, Kernjaka, Švikaršiča, Gregorčiča, Deva, Wolfa... Presenetila nas je dovršenost petja in umetniška zrelost zbora. Naši rojaki, ki so napolnili dvorano do zadnjega kotička, so bili navdušeni. Moravški gostje so nam pripravili doživet kulturni večer in nam odkrili bogastvo slovenske glasbe. Naslednji dan so pri maši s svojimi enkratnimi glasovi olepšali naše bogoslužje. Upamo, da bo to

Koncert komornega zbora Limbar iz Moravč v župnijski dvorani v Münchnu

lepa spodbuda za naše mlade pevke in pevce, da bodo še bolj zvesto sodelovali pri cerkvenem in mladinskem zboru.

OBERHAUSEN

V mesec maj je župnija s kar 100 rojaki "zaplula" na celodnevni izlet z ladjo po reki Ren. Nekoliko hladno vreme je ogrevala družabnost, smeh, pogovori, pa tudi pesem in harmonika. Pletle so se nove prijateljske vezi, saj smo bili zbrani iz različnih koncev župnije, oddaljeni med seboj več kot 250 km. Sv. mašo ter šmarnice s petimi Marijinimi litanijami smo imeli v Duisburgu, pri Materi dobrega sveta. To župnijo duhovno bogatita dve samostanski skupnosti: karmeličani in karmeličanke (v Sloveniji karmeličanov še nimamo, samostana karmeličank pa imamo v Sori pri Medvode in v Mirni Peči na Dolenjskem). Prijetno preživet skupni dan nam kliče in nas vabi: na svidenje v septembru na družinskem srečanju v Baasemu.

Šmarnice, to slovensko posebno ljubezen do Marije, smo v maju imeli po sv. mašah, v kapeli slovenskega centra pa ob petkih, h katerim so bile objavljene posamezne skupine.

Sredina, kjer živimo, praznuje **materinski dan** drugo nedeljo v maju. Že po tradiciji se tega spomnimo pri sv. maši v MOERSU. Letos so nas razveselili otroci slovenske dopolnilne šole iz Essna z igrico Zvezdica zaspanka. Sočasno smo pri sv. maši **krstili Križnikova dvojčka: Karolino in Elias**. Iskreno čestitamo ob preroditvi v božja otroka. Skupnemu veselju so se pridružili s svojim srečanjem tudi birmanci s svojimi domačimi. Topla

zahvala vsem, ki ste poskrbeli in pripravili prijetno okrepčilo.

Za vsako župnijo je **sveta birma** duhovno pomemben in vesel dogodek, toliko bolj za naše župnije na tujem. Ta veseli dogodek smo doživeli 24. maja, ko je beograjski nadškof **dr. Franc PERKO** potrdil v veri kar **29 birmancev** iz naše ter sosednje, kölnske župnije. Medse nas je sprejela župnija sv. Marije v ESSEN - Karnapu, v bližnji župnijski dvorani pa smo pripravili agape za vse. Vsem birmancem želimo, da bi ostali vse življenje odprti delovanju božjega Duha, ki so ga prejeli, domačim, da bi jih pri tem podpirali, vsem navzočim pa, da bi nas skupna srečanja med seboj povezovala in dograjevala duhovno skupnost župnije.

Že majhna pomoč je več kot veliko sočutje - geslo domače Karitas za pomoč ob letošnjem potresu je odmevala po vseh naših skupnostih. Vsem, ki ste odprli svoje srce in roko, iskren Bog povrni.

BINKOŠTNO SREČANJE v Kirchhellenu vsako leto zbere največje število rojakov iz severne Nemčije. Letos smo ga imeli 31. maja pod geslom: 40 let organizirane slo-

Angela Vivod

Marjan Gregl ob svoji 60-letnici, član zbora Slovenski fantje in mešanega zbora Slovenski cvet

venske župnije. Več o srečanju bo zapisano v naslednji številki Naše luči.

Življenje teče. Skupnim dogodkom in praznovanjem se pridružujejo tudi osebna.

Tako je 10. maja obhajala Angela VIVOD svoj 92. rojstni dan. Več kot pol stoletja ji že reže kruh tujina. Veliko let je že vdova. Od dveh otrok je eden že pokojen. S ponosom pove, da je že prababica. Jesen življenja preživlja v domu sv. Katarine v Werneju. Skromna, kot je bila vse življenje, pravi, da je tu zadovoljna. Še mnogo zadovoljnih dni, kolikor jih je v božjem načrtu, ji želi tudi naša župnija. Gospa Angela, BOG VAS ŽIVI!

8. maja se je srečal z **Abrahamom Janez PIŠEK** iz skupnosti v Essnu. Tudi njemu želimo vsega dobrega v krogu družine in župnijske skupnosti. Pridnosti je dovolj, naj dobri Bog nakloni zdravlje.

In še vabilo in prošnja za jesensko **družinsko srečanje v BAASEMU** - prijavite se še pred počitnicami in dopusti!

A. Z.

Zbor je zelo lepo zapel v aalenski cerkvi, za kar so se mu zahvalili organizatorji: Slovenska župnija in Svetovni slovenski kongres.

STUTT GART

Akademski pevski zbor v Stuttgartu in Aalnu

V soboto, 25. aprila, je v Stuttgartu nastopil APZ Tone Tomšič. Iz bogatega pevskega repertoarja duhovnih pesmi so med sv. mašo zapeli dela velikih mojstrov, kot so Mendelsohn, Gallus, Bruckner, Rachmaninov, v koncertnem delu pa tudi več narodnih pesmi slovenskih avtorjev. Sproščeno in ubrano petje so številni slovenski in nemški poslušalci nagradili z bučnim ploskanjem, na koncu pa z veliko-dušnim darom.

Obisk pevskega zbora v Stuttgartu sta organizirala Slovenska župnija Stuttgart in Svetovni slovenski kongres - Konferenca za Nemčijo.

"Slovenci iz Aalna smo z veseljem sprejeli novico, da bo v nedeljo, 26. aprila, pri sv. maši v cerkvi sv. Marije pel Akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane, iz domovine, od koder smo pred desetletji odšli v širni svet s trebuhom za kruhom.

Pot nas je pripeljala v te lepe kraje Švabskih Alp. Takrat mladi in polni moči smo sanjali o hitrem zaslužku in vrnitvi domov. Med tem smo se poročali, nastajale so družine...

Aalen je postajal naša druga domovina. Eni so si tukaj postavili domove, drugi čakamo upokojitve, da se vrnemo domov.

Veseli in ponosni smo bili ob tako čudovitem petju Akademskega pevskega zbora, ki je prevzelo tudi nemške poslušalce. Pesem je posebna govorica, ki zbližuje narode na pragu tretjega tisočletja..." je v zahvalnem govoru poudaril g. Franc Supančič.

"Z obiskom APZ -ja v Aalnu smo se Slovenci želeli zahvaliti župniji, ki nam daje na razpolago cerkev sv. Avgušтина, v kateri enkrat mesečno obhajamo slovensko sv. mašo. Hkrati pa smo se Slovenci na tako

lep način predstavili domačinom, da bodo nas in našo domovino še boljše poznali..." je povedal g. Martin Keber, ki je skupaj z gospo Jožefo Fekonja organiziral ta nastop ter kosilo za pevce.

Majski prazniki

1. maja smo se Slovenci na Würtemberskem srečali kar na treh krajih. KD Mura Böttigheim je pripravilo tradicionalni prvomajski piknik. Na ražnju so zavrteli tri prašičke, Veseli godci so z glasbo in pesmijo ustvarili prijetno ozračje, ki je trajalo do večernih ur.

Na Hohenrechbergu smo se znova srečali pri šmarnicah. Lepa Marijina cerkev je dala zavetje Slovincem iz okolice Schw. Gmünda in Göppingena, pridružilo se nas je še nekaj iz Stuttgarta. Skupaj smo tako počastili Majniško kraljico z lepim petjem in molitvijo v imenu vseh rojakov z našega območja.

Slovenski muzikanti iz Sindelfingena pa so ta dan pripravili prvo tekmovalno harmonikarjev in družabno prireditve, na kateri je nastopil ansambel Dori iz Slovenije ter duet Petra in Babsi Košar iz Dettingena/Teck. Oboje je lepo uspelo in dalo prirediteljem izkušnje ter voljo za naprej.

Spomin na obisk APZ Tone Tomšič smo takoj "preizkusili".

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

NEMČIJA

MÜNCHEN: svete maše v juniju, juliju in avgustu

V juniju, juliju in avgustu bo slovenska maša vsako nedeljo ob 17.30 v cerkvi sv. Duha na Tal zraven Marienplatzu. Pol ure pred mašo priložnost za spoved. Prvo nedeljo v mesecu ob 17.00 MOLITEV ZA MIR IN DUHOVNE POKLICE. Poletni čas maš traja do konca avgusta. Od septembra naprej bodo maše spet ob 16.30.

REŠNJE TELO, 11. junija, je zapovedan praznik. Maša bo v župnišču ob 19.00.

PRVI PETKI bodo 5. junija, 3. julija, 7. avgusta in 4. septembra. Maša z molitveno uro ob 19.00 v kapeli.

VELIKI ŠMAREN, 15. avgusta, je zapovedan praznik. Maša bo ob 19.00 v kapeli.

FARNI IZLET bo tudi letos združen s šolskim. 20. junija se bomo ob 7.00 odpeljali na Großglockner, v primeru slabega vremena pa obiščemo Salzburg. Cena 30 DEM po osebi, šolski otroci zastonj.

Waldkraiburg

6. in 27. junija (izjemoma ne 20. junija!), 4. in 18. julija ter 5. in 19. septembra ob 19.00 v cerkvi Kristusa Kralja. V avgustu slovenskih maš ne bo.

Rosenheim

14. in 28. junija, 12. in 26. julija ter 13. in 27. septembra ob 11.15 v cerkvi ob pokopališču. V avgustu slovenskih maš ne bo.

Freilassing

14. junija, 12. julija in 13. septembra ob 16.00 v župnijski cerkvi.

OBERHAUSEN: sv. maše v juniju:

ESSEN: vsako nedeljo ob 10. uri

OBERHAUSEN: vsako nedeljo ob 11.15

HAMM: 6. junija ob 16. uri

CASTROP: 7. junija ob 16. uri

WETTER: 13. junija ob 16. uri

MOERS: 14. junija ob 16. uri

GÜTERSLOH: 20. junija ob 16. uri

KREFELD: 21. junija ob 16. uri

ESCHWEILER: 28. junija ob 16. uri

ESSEN, 21. 6. ob 10. uri:

SV. MAŠA ZA DOMOVINO IN DAN ZAKONSKIH JUBILEJEV

STUTTGART: Svete maše od junija do septembra:

STUTTGART - Sv. Konrad: 7., 11. (Sv. R.Telo - prvo obh.), 14., in 21. jun., 5., 12., in 19. jul., 2., 9., 16. in 30. avg. ter 6., 13. in 20. sept. ob 16.30

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij: 7. jun., 5. jul. in 6. sept. ob 10.00

SCHW. GMÜND: Kapela sv. Jožefa: 14. jun., 12. jul. in 13. sept. ob 9.30

SCHORNDRORF: kapela-sestre: 21. jun., 19. jul. in 20. sept. ob 8.45

AALLEN: Sv. Avguštin: 21. jun., 19. jul. in 20. sept. ob 11.00.

HN-BÖCKINGEN: Sv. Kilian: SOBOTA: 27. jun. in 26. sept. ob 18.00!

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo: 28. junija v Bönningheimu ob 11.00, 26. jul. in 27. sept. ob 9.00!

ESSLINGEN: Sv. Elizabeta: 28. jun., 26. jul. in 27. sept. ob 17.00!

SOBOTNA ŠOLA: Stuttgart: 6. in 20. jun., 4. jul., od 15.00 do 17.00.

Šola v Böblingenu: 7. junija in 5. julija ob 9.00.

SLOVENSKI DOM:

Župnijska pisarna je gotovo odprta: torek in petek od 9.00 do 12.00, torek, sredo in petek od 16.00 do 19.00 ter vedno po maši oz. po dogovoru. Tel.: 0711/23 28 91 ali Janez Šket, 0711/2 361 361 oz. 0171/34 776 35.

Konzularni dnevi

Sophiehstr. 25/II: 4., 9., 18. in 25. junija 2., 9., 16., 23. in 30. julija, 3., 10., 17. in 24. septembra, (9.00 - 12.30 in 13.00 - 16.00). Tel.: 0711/640-10 31 /32/ ali 80045 München, Lindwurmstr. 10, tel. 089/ 543-98-19.

27. 6. Kresovanje - Dan državnosti v Stuttgartu in v Urbachu

19. 7. bo ponovitev nove maše g. Andreja Feguša, rojenega v Stuttgartu

8. 8. Srečanje na Brinjevi gori pri Zrečah

27. 9. Romanje v Einsiedeln

"Slovensko srce" - naš koticček dobrote:

- Za prizadete ob potresu v Posočju ob velikonočnem koncertu APZ:

Slovenska skupnost Stuttgart: 1.750 DEM

Župnija sv. Marije in slovenska skupnost v Aalnu: 1.355 DEM

Od oljčnih vejic: Böblingen, Stuttgart, Schw. Gm.nd: 378 DEM

- Za dve družini v Sloveniji: Böblingen, ob materinskem dnevu 350 DEM

- Za misijone: postne nabirke: 300 DEM

- Posebni darovi za Cerkev v Sloveniji: M.P. 3.000,00, 4x po 100 DEM,

- Darovi za domofon v Slov. domu ob župnikovem roj. dnevu: 1.910 DEM

Za te in vse druge darove (ko vzamete koga od naših gostov na prenočišče, za delo ob raznih prireditvah, na našem vrtu, g. Adamiču ter g. Fijavžu za prevoz postelj za Karitas v Slovenijo...) naj vsem Gospod obilo povrne.

REUTLINGEN: Sv. maše junija, julija in septembra:

Bad Urach, St. Josef: 7. ter 21. junija, 5. in 19. jul. ter 6. in 20. sept. ob 9.00.

Pfullingen, St. Wolfgang: 14. in 28. junija, 12. in 26. jul. ob 17.00.

Göppingen, St. Josef: 20. sept. ob 16.00.

Pisarna: Krämerstr. 17, Tel: 07121/43 43 41, odprta ob četrtkih od 15.00 do 19.00 in po dogovoru.

SCHWARZWALD: Dvajset let slovenske maše. V Vührenbachu bo v soboto, 13. junija, ob 16.00 slovesna maša, pel bo zbor sv. Mihaela iz Olševka, nato bo koncert v dvorani ter veselo rajanje ob zvokih Boža Majerja.

Kristo Srienc: Sprta brata

Toda vedite, vedite pri Bogu in pri hudiču: Tevž je še tu in morda bo on nekoč gospodar pri Ravničarju, in tedaj dobi brco, da zleti preko Slemenca!"

Hlipajoč od jeze je Tevž zaloputnil vrata in odvihral v dolino.

Ravničar se je skrajno potrpt sesedel na stol. Debela solza mu je kanila iz oči in kakor dragocen biser zdrknila na koleno in od tam na tla. Orosila je tla, naša tla. Globok vzdih se mu je utrgal iz prsi: - Torej dva brata, a sprta, skregana! Je to sad mojega dela, moje molitve, našega tisočletnega trpljenja?

Pri župniku Martinu so se sešli proti večeru tiste nedelje njegovi cerkveni ključarji in farni zaupniki. Med njimi je bil tudi stari Ravničar. Zadnji čas mu je brada močno posivela. Lica so mu upadla. Oči so se mu nekako udrle; izgubile so svojo prejšnjo prodirajočo bistrino. Župnik je vedel, kaj ga tlači. Saj mu je stari sam potožil: dva sprta rodna brata, in on je njun oče!

Med navzočimi starejšimi možmi je sedel mlajši, čeden gospod. Besede in kretnje so pričale, da je izobražen. Bil je Ivan Pistotnik, občinski tajnik in organist. Ljudje so o njem vedeli povedati, da ima srednjo šolo in da bi bil rad postal duhovnik, pa mu je zmanjkalo sredstev za študij. Župnik je ob pogledu nanj znova pomislil: - Takšnih primerov danes pri nas ni. Sredstev ima vsak dovolj, poklican pa noče biti vsak! Kaj bo iz tega?

Ivan je bil zelo prijetna oseba. Poznal je vse paragrafe, bil silno dober pevovodja. V župnišču je vedno dobrodošel, saj je župniku pomagal pri pisarniških poslih. Z Joštom sta si bila velika prijatelja. Večkrat sta se srečala.

Slučajno je ležala tisto popoldne na mizi farna kronika. Verjetno je župnik ravno kaj zapisoval in knjige še ni utegnil uvrstiti v omaro. Ker je bil spored seje končan in je hotel prvi že vstati, je segel Ravničar po kroniki ter župnika hkrati zaprosil, če bi si jo smel ogledati.

"Seveda, Ravničar! Morda boš našel kaj, kar te posebej zanima."

Ravničar je listal po knjigi. Zapisani so bili, med drugim, po vrsti duhovniki, ki so oskrbovali župnijo. Ob letnici plebiscita 1920 je Ravničar naenkrat obstal. Zapičil je oči v napis "Nesramen napad pri Petelinovem križu".

Bral je, kako so nahujskani politični nasprotniki napadli bogoslovca Nedeljka, da je po dolgotrajnem, a brezuspešnem zdravljenju čez tri leta v bolnišnici izhiral in umrl.

Ravničar se je globoko sklonil, da bi prikril solzo - skregana brata! Naša bridka tragedija! Smrt enega, da bi živel drugi!

Ko je Ravničar zapiral kroniko, je iz ovoja zdrknil majhen, že orumenel listek, očitno izrezan iz časopisa. Ko ga je hotel vtakniti nazaj, je ujel napis: "Die zwei feindlichen Brüder" (Sovražna brata). Radoveden, kaj bi bila vsebina, je hotel Ravničar listek prebrati, kar pa ni ušlo župnikovemu pozornemu očesu.

Hlipajoč od jeze je Tevž zaloputnil vrata in odvihral v dolino.

"Kar berite! Je zanimivo poročilo o dveh bratih, živčih v Porurju, tam, kjer mejita drug na drugega francoski in nemški narod. Dva rodna brata, tako piše pisec, sta imela spor med seboj in sta drug drugega smrtno zasovražila. Da bi drug drugega več ne videla, sta napravila nepregledno visok hrib na meji med svojima posestvoma. Ta hrib je dobil po ljudskem izročilu ime Sovražna brata, in je ohranil to ime še danes."

Vsi navzoči, z župnikom na čelu, so se zamislili. Najbolj prizadetega se je čutil Ravničar. Zopet se mu je zasvetila solza v očeh, solza bolesti nad resnico v naši deželi: sprta brata.

Pri vratih je ob odhodu organist Ivan zaklical Ravničarju: "Povejte Joštu, da je nocoj ob sedmih pevska vaja. Lahko noč!"

Pevska vaja je običajno bila na organistovem domu, v lični hišici onstran klanca.

"Ivan, nocoj Jošta najbrž ne bo, ker bo verjetno imel nujno službo v hlevu - bo Liska telila."

Župnik Martin je ostal sam. Spravil je kroniko v omaro, misleč si: Čudno naključje! Kot da bi moralo biti vse to na sporedu!

Spet je zapihal hladen jesenski veter. Jate škorcev so posedale po pokošenih senožetih, se vmes kričaje dvigale ter obkrožale Ravničarjevino ter zopet posedale po električnih žicah, ki so se na drogovih izgubljale spodaj v dolini. Škorci so se zbirali za svoj jesenski polet proti

jugu. Človeku se je zdelo, da z njimi odhaja tudi življenje, kos za kosom.

V zgornji izbi je ležal Ravničar. Po velikem šmarnu je lege. Na praznik Marijinega vnebovzetja je še obiskal Marijino svetišče na hribu. Nekaj mu je reklo, da je to njegova zadnja božja pot. Zdelo se mu je, da se mu milostna podoba z oltarja sočutno nasmeha. Saj je izpraznil pred njo svoje srce, obteženo z bolečinami družinskimi skrbmi. - Kaj bo s Tevžem? Z bratom je navzkriž, ga naravnost sovraži. Ob vsaki priložnosti pokaže, da ga ne mara. Celo do Manice in matere je postal redkobeseden, tuj. Vse večere tiči pri Erhardovih. Pravijo, da hodi k tisti punčari Eriki, ki več noče znati slovensko, odkar se je vrnila iz mesta. In Jošt, kako priden, miren in spravljiv je. Kar naprej prijazno nagovarja brata, pa mu ta jezavo obrne hrbet. Večkrat Tevž pri delu namerno vrže kako orodje, da bi se Jošt spotaknil. Naga-ja mu, kjer in kar le more. Zadnjič, ko sta stiskala sadje, on pa je stal v sadovnjaku neopažen, zakrit, je bil priča, kako je Jošt prijazno nagovoril brata, češ: Tevž, bodi zopet dober do nas, do očeta in mene, radi se imejmo kot nekoč. Vsi imamo dosti dela in jela pri hiši! Ne daj se hujskati od teh spodaj! Tevž je vzkipeł: Molči, hudič, sit sem tvojih naukov! In če bi se Jošt ne umaknil, bi do- bil zabijač v glavo.

Oče Ravničar je ob misli na te dogodke vzdihnil in se zazrl skozi okno, ob katerem so se pojavljale sence bližajočega se večera.

Vstopila je Manica. Tiho, komaj slišno se je približala postelji, misleč, da oče spi. Ko je zagledala njegove široko odprte oči, je obstala tik postelje: "Ata, večerjo vam bom prinesla. Kaj si želite? Čaja, mleka, sadja?"

(Landskrona) g. Pucelj na obisku pri družini Karlin

"Manica! Dobra si in skrbna kakor Marta. Veš kaj, prinesi mi grozd s tiste trte ob kašči. Tisti dan, ko si se ti pred dvajsetimi leti rodila, sem jo zasadil. Dobro grozdje! Trta rodi vsako leto!"

"No, Manica, pokliči ju vendar!"

Manica se je kmalu vrnila z lepim zrelim temnordečkastim grozdem na krožniku ter potožila: "Ata, cel ducat kosov je bilo na trti. Spodila sem jih; česar ne pojedjo, pa naključvajo!"

Naslednje jutro se je Ravničarju poslabšalo. Zdravnik je ugotovil obojestransko pljučnico. Kuhala ga je mrzlica. Barba in Manica sta sedeli ob postelji. Z obraza jima je sevela zaskrbljenost. Oče si je zaželel župnika, govoreč: "Za pot v večnost me bo pripravil in rad bi se poslovil od njega. Bil je desetletja naš vodnik, svetilnik, prijatelj. Oznanjevalec resnice je bil nam in bo, upam, tudi našim otrokom. Da, res upam, tudi našim otrokom!"

Ravničar se je malce zamislil, grenka črta se je zagrizla v njegovo lice.

"Barba, vse lepo pripravi za sprevidenje!"

Mati in Manica sta osnažili sobo, belo pokrili veliko mizo, postavili sveče, razpelo, blagoslovljeno vodo. Oče je vsej tej pripravi sledil z očitno pozornostjo. Ko je bila ta liturgična priprava končana, se je Ravničar nekoliko dvignil z blazino, se ozrl po sobi ter svečano spregovoril: "Zunanja priprava še ne zadostuje. Za Jezusov prihod je potrebna tudi duhovna priprava, je potrebno, da smo vsi eno, da si vse odpustimo, da se med seboj ljubimo. Ne sme biti nobenega izdajalca pri tej naši zadnji večerji." Pri tem se je bolnik zazrl v sliko zadnje večerje na steni.

"Manica, pokliči Jošta in Tevža. Naj prideta, da bomo obhajali veliko spravno večerjo, da bo ljubezen povezala Ravničarjev rod; da bo čist, pošten, delaven, veren, hvaležen Bogu, ki je po naši sicer skopi zemlji hranil vse tu stoletja živeče rodove in jih bo hranil še naprej, dokler bodo hodili po poti svojih prednikov, zvesti Njemu in narodu!"

V sobi je nastal molk.

"No, Manica, pokliči ju vendar!"

Na dvorišču se je čez nekaj časa zaslišalo glasno prerekanje. Manica je vstopila sama z Joštom. Šlo ji je na jok.

(Basel) Nastop učencev dopolnilnega slovenskega pouka ob materinskem dnevu

"Ata, Tevž je, Tevž je..." ji je zastajal glas. "Tevž je rekel, da mu je malo mar za te ceremonije, in da se mu mudi v dolino."

"Je že odšel? Sam grem ponj!"

Bolnik se je vzdignil, a takoj omahnil nazaj v blazine. V sive lase je zagrebel prste obeh rok ter krčevito zajokal. Polagoma je bolešno zahlipal: "Skegana brata! Oba sem enako ljubil, obema sem bil oče, obema polagal na srce, naj spoštujeta tuje in ljubita svoje..."

"O, sveta večerja, pri kateri se prejema Kristus..." je molil.

Ko je ihtel še naprej, se je Manica sklonila k očetu, se z eno roko okrenila njegove desnice, drugo pa ovila okrog njegovega vratu: "Ata, pomirite se! Saj bo vse zopet dobro, saj se imamo radi - tudi Tevža bo srečala pamet in se bo vrnil med nas."

Pri Sv. Jakobu je tedaj zaklenkal mali zvon, imenovan "angel bolnikov". Iz cerkve je stopil cerkovnik z laterno, za njim župnik v belem koretlju, pritiskaje na prsi Najsvetejše.

"O, sveta večerja, pri kateri se prejema Kristus..." je molil.

Dolgo je ostal gospod Martin pri Ravničarju. Domači so v veži izmolili vse tri rožne vence. Ko so hoteli nanovo začeti, so se vrata k bolniku odprla in cerkovnik je pozvončkljal. Družina je vstopila ter v polkrogu pokleknila okrog postelje. Ves ganjen in vidno pomirjen je bolnik prejel sv. popotnico. Po končanih obredih se je ozrl po navzočih. Kot bi koga iskal, je šel njegov pogled od enega do drugega. Nazadnje je pritisnil križec, ki mu ga je duhovnik ponudil, na ustnice ter komaj slišno zašepetal: "Ni ga, ni! O Bog, privedi ga nazaj!"

Duhovnik je odhajal. Dobrohotno je stisnil še vsem roko. Ravničar je ostal sam z Gospodom Jezusom Kristusom. Govoril je z njim tako prisrčno, otroško vdano, čisto tiho, da ga v pobožnosti ne bi zmotil noben zvok: "Duša Kristusova, posveti me..., in k Tebi priti pusti me!"

Naslednje jutro, bil je praznik vseh svetnikov, je mrtvaški zvon pri sv. Jakobu turobno naznanil, da je umrl gospodar na Ravničarjevini. Marsikom na sejmišču pred cerkvijo je postalo oko vlažno: Bog mu daj nebesa; bil je poštenjak, kot jih je malo pod soncem!

"Kaj praviš, ali naj se udeležim pogreba?" je Tevž bolj navidez vprašal Eriko. "Saj dobro veš," je nadaljeval, "da sva bila s starim skegana. In to v veliki meri tudi zaradi najinih ljubezenskih odnosov in zaradi družbe, v katero zahajam. Imam vtis, da me je oče kot sina itak zavrgel."

"Ali si nor? Dedca sicer nikdar nisem marala; skrajno zoprni mi je bil, zlasti odkar se je tako strastno zavzemal za slovenski pouk v osnovni šoli. Toda premisli, ljubček moj, če se očetovega pogreba ne udeležiš, te bo vse obsojalo, celo nekateri izmed naših. Tako ne prideva do cilja. Najin skupni cilj je vendar, da bova čim prej polnopravna posestnika pri Ravničarju. To je tvoja in moja želja - cilj, ki ga je treba zasledovati z vso doslednostjo. Jaz sem sinoči dolgo razmišljala, kako bi bilo treba postopati. Vidim več poti: do cilja lahko poskusiva priti s pomočjo oblasti, ki bi jo z mojimi stiki najbrž brez večjih težav uspela pridobiti v najin prid. Če pa je starec naredil pravno veljavno oporoko - se razume, v prid Jošta - potem bi se ta le s težavo dala razveljaviti. Kaj nama potem še preostane?"

"Tega brata ubijem in jaz sem nato edini pravni dedič!"

"Dedič že, toda ne pri Ravničarju, temveč kot bratomorilec v ječi! Moj ljubček," mu je Erika ovila roko okrog

(Stockholm) g. Pucelj med Slovenci

(Köping) Ob duhovni obnovi

pasu, "tako ne bova reševala najinega bodočega lepega doma na hribu, kjer sije sonce od jutra do poznega večera. Ti imaš močne roke, voljo kakor iz železa, toda manjka ti preudarnosti. prepusti to svoji ljubici, ki bo tako dolgo tuhtala, da bo posestvo na hribu najina last in bova tam živela kot kralja ter uživala najino ljubeze noč in dan."

Pri zadnjih besedah so se ji slučajno nekoliko razgalile prsi, objela Tevža ter ga strastno poljubila.

"Veš, moj ljubček," je nadaljevala, "ko sva že načela to važno vprašanje, razmišljalva naprej, dokler ne najdeva izvedljivega, stoodstotno uspešnega in zanesljivo varnega postopka. Jaz bom tuhtala ter te dni z vso vnemo delala načrt. Mora nama uspeti! Sedaj pa brž, ljubček moj, v mojo spalnico! Mislim, da nama bo malo oddiha prijalo!"

In že mu je ovila orko okrog vratu nato sta stopila z roko v roki v spalnico z zastrtnimi okni. Za sabo je zaklenila vrata ter prižgala rožnato rdečo lučko, ki je medlo razsvetljevala lični prostor. Zunaj je večerno sonce božalo šalusije. Rahel opojni vetrič je prihljal prek sadovnjaka in se poigral z listjem jablan. Tevž je v strastnem objemu pozabil, da leži njegov oče na mrtvaškem odru.

Tedaj je pri sv. Jakobu zapel veliki mrtvaški zvon. Koj nato so se mu pridružili trije manjši: - Umr! je mož, umr! je mož!

Pri slehernem udarcu velikega zvona se je Tevžu zazdelo, kot bi mu očital očetovo smrt in kot bi trije mali klenkaje pritrjevali: - Ti si kriv, ti si kriv!

Hotel se je odtrgati iz Erikinega objema, toda njene mehke dlani, ovite okrog vratu, ga niso izpustile.

Ravničarjev pogreb je bil preprost, toda svečan in prirčen obenem. Bil je živ izraz pokojnikovega življenja, pridiga je prepričljivo opominjala vse navzoče, verne in neverne. Tudi zadnjih je bilo nekaj, morda bolj iz radovednosti. Žalni spreved, ki se je vil s hriba mimo obdelanih njiv, je bil dolg. Človeku se je zdelo, da zemlja joka, ko odhaja njen gospodar, njen zvesti sin, ki jo je leta in leta božal z upanjem v srcu in v pričakovanju na njen sad.

Za krsto so stopali domači: mati Barba, hči Manica ter sinova Jošt in Tevž. Vsak je bil v črni žalni obleki, razen Tevža, ki je izzivalno oblekel koroški rjavi gvant, dasi mu je Manica v sobi pripravila žalno obleko. Raje se je uklonil izrecni Erikini želji. Zgodaj jutraj na dan pogreba mu je dostavila obleko, češ naj javno pokaže pred vsem ljudstvom svojo miselnost. Vsa sključena je mati gredoč za krsto stiskala rožni vennec. Pri tretji desетки je vzdihnila: "Sveti Duh, omehčaj Tevžu srce, da se z bratom zopet najmeta!"

Še sinoči, ko so sosedje molilci odšli, ga je potegnila k mrtvaškemu odru ter ga prosila: "Sin, atova zadnja vroča želja je bila, da bi se z Joštom spravila, da bi pustil tisto usodno družčino spodaj na trgu ter postal zopet ves naš, ves Ravničarjev." A Tevž je mrko zrl predse ter se brez vsake besede otresel njene roke.

Bil je molilec s takim zaupanjem v srcu, da bi gore prestavljajal.

Vse to je Barba, gredoč za krsto, premišljevala. Čim dalje so ji polzele jagode rožnega venca skozi prste, tem bolj goreče je molila: "Bog, dva si mi dal, oba sem vzgajala z enako ljubeznijo, jima kazala pot. Ohrani ju, varuj ju, da se moj mlajši ne izgubi, da ne bi zatajil, kar nam

(Stuttgart) Seminar v Rot an der Rotu

(St. Gallen) Napitnica ob slovesu gospe Tereze

je bilo vedno častno in sveto. Svetomeška Devica Marija, Tebi ga izročam, Ti ga vodi in pripelji nazaj!"

Sprevod je zavil na pokopališče ter krenil proti velikemu križu. Tam so imeli Ravničarji svoje družinsko grobišče - dolga vrsta prednikov na spomeniku je kazala, da sega rod Ravničarjev stoletja nazaj, zvest Bogu, Cerki in narodu. Bežen pogled po pokopališču je pričal, da tu počivajo skoraj izključno naši ljudje, korenine, ki so bile globoko zakoreninjene v domači zemlji ter so iz nje črpale vero, upanje, ljubezen in zvestobo obenem.

Koliko je takih pokopališč po Rožu, Podjuni in Zilji, ki so priče naše narodne zgodovine, pa so tudi usodne priče nasilnega, zlonamernega potujčevanja! Še mrtvim jemljemo identiteto! Kako zlagan postaja človek, če postane žrtev javnega mnjenja!

Pred sklepom pogrebnih obredov je spregovoril župnik Martin. Bil je vidno ganjen. Poznalo se mu je na glasu, da mu je slovo od pokojnika težko.

"Umril je mož, mož, ki je vedel, čemu živi. Božja previdnost ga je postavila v kraj in čas, ko se je moral vedno znova odločati, ali naj ostane v besedi in mišljenju zvest zapuščini svojih očetov ali naj se ji izneveri, kot delajo mnogi drugi. Svojega prepričanja pokojni ni skrival; izpričeval ga je s svojim življenjem, s tem, da je zavestno služil Bogu in bližnjemu.

Bil je po Gospodovem naročilu, 'Vi ste luč sveta' kakor nepremakljiv svečnik, saj je s svojo lučjo osvetljeval svojo okolico ter uspešno odganjal temo. Bil je kakor hrast, ki ga ni zmoglo podreti še tako divje neurje.

Nekaterim ljudem je bilo domače društvo kot izobraževalno shajališče mladine trn v očeh.

Bil je molilec s takim zaupanjem v srcu, da bi gore prestavljal. Bil je kmet, ki je svojo zemljo ljubil kot

mater ter ji bil zvest sin. Z njo se je pogovarjal in preko nje z Bogom. Skupaj z zemljo sta leto za letom doživljala počitek pozimi in prebujenje spomladi, nato rast in zorenje poleti. Složno z dogajanjem v naravi je tudi rajni zorel, vedno odprt le Božjemu soncu, ter dozorel v zrel klas za božjo žitnico. Tako zorijo tisti, ki se brez pridržka izročajo Bogu, da bi vse tudi od njega prejeli.

Kadar spravljamo zrelo klasje v božjo žitnico, to je pri pogrebi, se srečujemo znanci in neznanci, prijatelji in nasprotniki, verniki in neverniki - smrt nas vse druži! Če nas je življenje ločevalo, nas smrt zopet zbliža. Ob grobu si ljudje odpustijo, si sežejo zopet v roke, pokopljejo svoj upravičeni ali neupravičeni gnev. Je, kot bi Gospod klical iz groba: Hočem, da ste vsi eno.

Tudi pokojnikova trajna, še ob smrti izrecno izražena želja je bila, da bi si bili edini v družini, v župniji, v deželi. Da bi si vse odpustili, odstranili ločilne plotove med sabo in drug drugemu priznali pravico do življenja na lastni zemlji, na lastnem domu!

Pravi dom pa ima človek tam, kjer ga išče in pričakuje z resnično ljubeznijo. Iz tega spoznanja je pokojni živel, molil, dela in trpel. Iz tega spoznanja pa je zajemal tudi tisto zgledno krščansko držo, ki naj bi bila vizitka vseh naših očetov od Šmohorja do Labota. Zato mu izrekata zahvalo Cerkev in narod, plačilo pa daje Bog.

Sovražni veter

Po nekaj meglenih jesenskih tednih je zopet zasijalo sonce. Radovedno je pokukalo izza Slemena, kot bi hotelo ugotoviti, kaj delajo pri Ravničarju. Pičel mesec dni je minilo od gospodarjeve smrti. Nekakšno mrtvilo je ležalo nad hišo in nad osirotelo družino. Žalost se je zagrizla v stene in srca. Drug drugega so s pogledi spraševali, kdo naj zdaj ukazuje, daje navodila ter nosi odgovornost.

Se nadaljuje

(Böblingen) Slovensko-nemška maša

GORNJA RADGONA

V občini Gornja Radgona deluje najstarejši ženski pevski zbor aktiva kmečkih žena. V zboru prepevajo kmečke žene in dekleta, ki prihajajo na vaje tudi do petnajst kilometrov daleč. Zbor vodi Vlado Maguša, pevke pa pojejo predvsem ljudske pesmi in s svojim ubranim petjem polepšajo številne prireditve, kar še posebej velja za tiste, ki jih pripravi KZ Gornja Radgona. V njenem okviru namreč deluje zbor.

HRASTNIK

V treh oddelkih hrastniške osnovne šole in v enem oddelku podružnične šole na Dolu pri Hrastniku letos končuje šolanje 134 osmošolcev. Kot kaže med njimi opravljena anketa, se jih je največ odločilo za nadaljevanje šolanja v štiriletnih izobraževalnih programih, od tega 19 odstotkov na trboveljski gimnaziji in 14 odstotkov na trboveljski ekonomski srednji šoli, med dekleti pa se jih je kar osem odločilo za policijsko srednjo šolo, a žal nobeni ni uspelo pri preizkusu za vpis. Osem odstotkov hrastniških osmošolcev se je odločilo za šolanje na triletnih programih smeri elektrika-elektronik, 7 odstotkov za šolo za prodajalce, 4 odstotki mladih bo šolanje nadaljevalo na kuharsko-gostinski usmeritvi in smeri poslovni tajnik. Krajevno pa se je večina hrastniških osmošolcev odločila za nadaljevanje šolanja v zasavskih šolah, kjer naj bi pouk obiskovalo kar 46 odstotkov osmošolcev, v šole v Celje se jih je vpisalo okrog 33 odstotkov, v ljubljanske srednje in poklicne šole pa 18 odstotkov. Po svoje je zanimiv tudi podatek, da se je kar 62 odstotkov hrastniških osmošolcev odločilo za štiriletno izobraževalno programe, 36 odstotkov za triletno izobraževalne programe, za dvoletno izobraževanje pa se je od vseh 134 anketiranih odločilo eno samo dekle.

IZOLA

V sklopu projekta "Moja dežela - lepa, urejena in čista", so Izolčani organizirali očiščevalno akcijo. Lotili so se tudi stare železniške trase, ki je nekoč povezovala Trst s Porečem.

Kljub slabemu vremenu se je akcije udeležilo veliko prostovoljcev in zbrali so kar precej odpadkov. Pravo presenečenje pa jih je čakalo, ko so se sprehodili skozi 218-metrski predor, v katerem zdaj sveti 221 luči. Nalož-

ba, vredna 1,5 milijona tolarjev, bo zagotovo pripomogla boljšemu počutju ter večji varnosti sprehajalcev in kolesarjev.

KRANJSKA GORA

Občina Kranjska Gora je sklenila približno 500 metrov pred Aljaževim domom v Vratih postaviti zapornico, ki bi ustavila avtomobilski promet ter ga usmerila na posebej za to namenjeno parkirišče. Za prometni red v tej alpski dolini bosta skrbela dva delavca, zaposlena prek javnih del, ki bosta obiskovalce hkrati seznanjala tudi z ekološko skrbjo za ohranitev doline ter delila prospekte o lepotah Triglavskega narodnega parka. Tak je sklep sestanka med kranjskogorskim županom, direktorjem Triglavskega narodnega parka, Planinskim društvom Dovje-Mojstrana in tamkajšnjo KS. Postopno naj bi na podoben način zapirali tudi druge alpske doline in pred dostopi vanje uredili večja parkirišča z organizirano ponudbo domačinov za lokalni prevoz po dolini.

LJUBLJANA

Univerzi in samostojni visokošolski zavodi so za prihodnje študijsko leto razpisali doslej največje število prostih mest, 20.674.

Če prištejemo še mesta na višjih strokovnih šolah, je razpisanih mest kar 21.444, s čimer Slovenija že omogoča vpis okoli 40 odstotkom generacije mladih, starih 18 ali 19 let, kar je delež, značilen tudi za države EZ.

Savinjski gaj z zajčki iz cvetja

LITIJA

V Litiji so pred kratkim predstavili stalno geološko zbirko na gradu Bogenšperk, kjer so v osmih vitrinah na ogled kamnine, fosili in minerali, zbrani izključno na ozemlju občine Litija. Predstavljenih je 153 vzorcev.

Kamnine so razvrščene po starosti, in sicer od najstarejših izpred 315 milijoni let, do najmlajših, starih nekaj tisoč let. Zahtevnejši obiskovalec lahko iz barve napisa, ki spremlja vsako kamnino, razbere, v katerem okolju je nastala. Prav tako kot kamnine so tudi vzorci s fosili razvrščeni po starosti. Del razstavljenih mineralov pripada znameniti Zoisovi zbirki mineralov, ki spada med najstarejše in v kulturnozgodovinskem pogledu med najpomembnejše tovrstne zbirke (hrani jo Prirodoslovni muzej Slovenije). Med vitrinami so tudi fotografije kamnin, na katerih so predstavljeni mikrofosili in strukture, ki bi jih s prostim očesom težko zaznali.

NOVA GORICA

V bližini mednarodnega mejnega prehoda v Rožni dolini so odprli novo trgovsko središče, namenjeno predvsem prodaji pohištva, talnih oblog, tekstilnih in drugih izdelkov za opremo stanovanj in poslovnih prostorov ter elektronike. Investitor trgovskega središča je podjetje Mi Lesnina, ki je v gradnjo vložilo približno 400 milijonov tolarjev. V objektu, ta meri 3000 kvadratnih metrov, je dobra polovica prostora namenjena prodaji pohištva slovenskih in tujih (predvsem evropskih) izdelovalcev.

Ribnica

RAKIČAN

Člani murskosoboškega društva jadralnih padalcev Štrk so posebejni v primerjavi z več kot tisoč kolegi v več kot štiridesetih društvih po državi. Ker Prekmurje ne premore hriba, ki bi bili vreden omembe in s katerega bi lahko štartali štrkovci, so za tehniko dovetni padalci izdelali vitel, s katerim jadralnega padalca potegnejo v zrak. Kot pravi predsednik Vojko Prah, so z vitlom opravili že več kot 250 uspešnih letov, padalci pa so dosegali višino do 417 metrov. Nad iznajdbo štrkovcev so navdušujejo tudi jadralni padalci iz drugih slovenskih klubov, zato so pogosti gostje na športnem letališču na Jezerih pri Rakičanu.

SEMIČ

V Beli krajini bodo letos proslavili 100-letnico prvega vodovoda. V počastitev te spoštljive obletnice so v semiški občini odprli nov vodovodni sistem od vasi Podreber do Osojnika. Trasa je dolga 2640 metrov in je stala okoli 50 milijonov tolarjev. Z novim vodovodom je tekočo vodo dobilo 60 gospodinjstev. Pomembno je tudi to, da bodo imeli v krajih, skozi katere poteka vodovodna trasa, na voljo tudi požarno vodo, že prihodnje leto pa bodo vodovodni sistem napeljali do Malin.

SLOVENSKE KONJICE

Dosedanje prizadevanje in naložbe konjiške občine v obnovo kulturnozgodovinskih spomenikov se bodo obrestovale. Država bo namreč v prihodnjih petih letih za obnovo Žičke kartuzije in Starega gradu na Konjiški gori namenila kar 350 milijonov kulturniških tolarjev. Obema spomenikom neprecenljive vrednosti so Konjičani že doslej namenjali precej pozornosti in ju po svojih zmožnostih tudi obnavljali. V zadnjih treh letih je bilo samo v obnovo Žičke kartuzije (in gastuža) vloženo že okoli 80 milijonov tolarjev. Sicer pa bi Konjičani radi obnovili obzidje kartuzije, cerkev in prostorom vdihnili vsebino. Prijaznejšo podobo pa naj bi dobil konjiški stari grad z obnovo obrambnega stolpa, ki naj bi pozneje postal tudi razgledni stolp.

ŠKOCJAN

V Škocjanu je bila na ogled etnološka razstava, ki prikazuje del notranjosti kmečke domačije s predmeti, ki so jih uporabljali še v prejšnjem stoletju. Z razstavo

(Basel) Ob materinskem dnevu je bilo veselo

so prireditelji TD Škocjan želeli opozoriti na dediščino, ki jo nekateri domačini še hranijo v svojih domovih, hkrati pa naj bi osvetlila del naše kulturne preteklosti.

ŠENČUR

Člani Prostovoljnega gasilskega društva Šenčur praznujejo letos stoletnico svojega delovanja. Do praznovanja obletnice bo končan prizidek pri gasilskem domu, ki so ga začeli zidati pred štirimi leti. Urediti morajo le še zgornje prostore. Ob praznovanju visoke obletnice bodo pripravili številne prireditve, slovesno odprli prizidek ter dobili novo gasilsko vozilo. Slovesnosti bodo sklenili z gasilsko veselico.

VIDEM

Tudi dobrepoljska občina želi poskrbeti za ostarele in onemogle občane in jim zgraditi dom. Zato se je prijavila na razpis ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ki je občine pozvalo, da pošljejo vloge za uvrstitev na prednostni seznam naložb do leta 2005.

Dom, v katerem bi bilo prostora za 50 ostarelih, namestavajo postaviti na Vidmu. V zgradbi bi dobilo svoj prostor za družabna srečanja tudi društvo upokojencev. Občinski svet je ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve predlagal, da bi poleg države (ta naj bi dala 70 odstotkov denarja) občina prispevala 15 odstotkov denarja, preostalo pa dobrepoljska župnija - ta bi svoj delež prispevala tako, da bi brezplačno odstopila zemljišče za gradnjo. Celotna naložba bi po izračunih občinskih strokovnih služb stala 173,4 milijona tolarjev.

IZOSTANKI Z DELA

V Sloveniji je bilo lani 813.882 primerov bolniških izostankov, kar je nekaj več kot leta 1996. Če računamo, da je začasna zadržanost od dela, kot bolniške opisujejo medicinci in zavarovalničarji, v povprečju trajala 14 dni, v letu 1997 vsak dan (statistično) ni delalo 35.700 zaposlenih in tako slovenskemu gospodarstvu povzročilo 11.426.620 izgubljenih delovnih dni.

- Večina evropskih držav (tistih seveda, ki imajo uveden sistem zdravstvenega zavarovanja podobno kot mi) delavcem na bolniškem dopustu izplačuje nadomestilo v višini od 40 do 70 odstotkov plače; trajanje bolniškega dopusta pa je časovno omejeno. Skupno značilnost zahodnoevropskih držav je tudi poostren nadzor, saj morajo delavci na bolniškem dopustu na kontrolni pregled k nadzornemu zdravniku takoj, ko ta to zahteva.

5. tabor Slovencev po svetu

Petek, 19. junija, ob 11. uri odprtje razstave "Ustvarjanje Slovencev naseljenih po osamosvojitvi v Sloveniji".

Sobota, 20. junija, Zavod sv. Stanislava (Škofovi zavodi)
Ob 9. uri sveta maša.

Ob 10. uri okrogla miza z akademijo
"Smernice za ohranjanje kulture in slovenskega šolstva med Slovenci po svetu".

Nedelja Slovencev po svetu

5. julija 1998 pri bogoslužju v domovini
po vseh župnijah

Romanje "Treh Slovenij"

Svete Višarje, 2. avgusta 1998

Ob 8. uri križev pot (peš do vrha).

Ob 10.30 uri predavanje v "Domu srečanja dr. Lamberta Ehrlicha" o beneških Slovencih - predavatelj g. Mariano Qualizza.

Ob 12. uri romarska maša v cerkvi.
Mašo vodi msgr. Metod Pirih.

Prisrčno vabljeni!

NAČINOVNI ODVISNIK

1. PRISLOVNA DOLOČILA NAČINA PRETVORI V NAČINOVNE ODVISNIKE:

Zgled: Branko je vstopil v hišo brez pozdrava. - Branko je vstopil v hišo, ne da bi pozdravil.

Sorodniki so brez besed sedli za mizo. Učenec je po zvonjenju brez opravičila vstopil v razred. Nalogo sem rešil brez premišljanja. Marjeta se je nasmejala do solz. Delavci so delali po dogovoru z gospodarjem. Pomagaj mi po svojih močeh. Glede nadarjenosti Lojze presega vse sošolce. Izmuznil se je brez dokončane naloge. Do nas so se obnašali kot tujci. Vajenec je delal po mojstrovem naročilu. Hitela je mimo mene kot neznanka. Brez posebnih priprav je uspešno nastopil na tekmovanju.

2. NAČINOVNE ODVISNIKE PRETVORI V POLSTAVKE:

Zgled: Prijatelje sem priganjal k odhodu tako, da sem kazal na ročno uro. Prijatelje sem priganjal k odhodu, kazoč na ročno uro.

Noge sem si hladil tako, da sem jih pomakal v hladno vodo. Tako da sem si pomagal z rokami, sem se prerinil skozi goščavo. Ded je stopal po poti tako, da se je opiral na palico. Ciril se je tihotapil po stopnicah tako, da je nosil čevlje v rokah. Profesor je razlagal tako, da je kazal modele geometrijskih teles. Zamerili so se mi s tem, da so pristransko pisali o našem športnem klubu.

3. PRETVORI NAČINOVNI ODVISNIK V PRISLOVNO DOLOČILO NAČINA:

Odgovarjal je tako, da se je jezil. Pošto je oddal, ne da bi spregovoril besedo. Govoril je, kot bi rožice

sadil. Boječ je, kot bi bil zajec. Delal je, ne da bi si vzel čas za počitek. Nalogo je napisal, ne da bi naredil napako. Bolnik je moral jesti hrano, ne da bi jo solil. Vstopil je, ne da bi pozdravil. Pleše, kot da je ustvarjena za ples. Urna je, kakor da je verica. Janko je kričal, da so ga slišali vsi sosede. S tem da jezikaš, ne boš postal priljubljen. Najedli smo se tako, da smo bili potem siti. Ni mi dala miru, dokler ji nisem povedal vsega.

4. VPRAŠAJ SE PO ODVISNIKI:

Nihče ga ni omenil, ne da bi se pri tem nasmehnil. Janez se je držal, kot da ne bi znal šteti do pet. Držal se je, kakor bi mu kure malico pojedle. Tako prepričljivo je lagal, da so mu vsi verjeli. Storil bom, kot mislim. Ne da bi povzročil najmanjši ropot, sem odklenil vrata. Teci, kolikor hitro moreš. Dokler ne vemo zanesljivo, ga ne moremo obtoževati. Kar se tiče mene, greš lahko kamor koli. Molil je, ne da bi odprl usta. Risal je, kot da je s čopičem v roki prišel na svet. Ne hodi mimo znanih ljudi, ne da bi jih pozdravil. Plesala sta, kot bi ju nosil vihar.

5. POSTAVI VEJICE, KJER SO POTREBNE:

Govori kakor bi med lizal. Jezik ji teče kakor mlin. Pobral se je kot bi s konja padel. Nova obleka ji pristoji kot kravi sedlo. Snežilo je vso noč tako da so bile jutraj ceste neprevozne. Zeblo me je tako da sem se ves tresel. Popravili smo most tako da se bo dalo spet priti čez vodo. Piše tako da ne zna nihče za njim brati. Fant je prej zvit kakor neumen. Hiti kakor bi mislil še danes v Rim priti. Gleda kot tele v nova vrata. Teta je zaplesala kot da je rojena baletka. Uvodni referat je bil daljši kot so ga napovedali. Jure je zvit kot

lisica. Je zmeraj na kolenu kot je sveti Jurij na konju. Kislo se drži kot bi požrl zeleno jabolko. Reven si ko cerkvena miš.

6. DOPOLNI Z NAČINOVNIM ODVISNIKOM:

Stekla je čez cesto, ... - Obtoženec se je zagovarjal, ... - Izpit je opravil, ... - Delal je tako, ... - Pela je tako, ... - Tadej je recitiral, ...

7. DOPOLNI PREGOVORE IN REKE:

....., tako boš ležal. - ....., tako jaz tebi. - Neumen je tako, ..., kako trava raste. - Nikoli ni tako dolga noč, ... - ....., tako je odšlo. - ....., tako je vrnjeno.

8. DOPOLNI STAVKE S PRIMERAMI:

Neumen je ..... - Pameten je ..... - Drži se ..... - Hodi ..... - Kriči ..... - Smrči ..... - Gleda ..... - Plava ..... - Spi ..... - Skače .....

REŠITVE

1. PRISLOVNA DOLOČILA NAČINA PRETVORI V NAČINOVNE ODVISNIKE:

Sorodniki so sedli za mizo, ne da bi govorili. Učenec je po zvonjenju, ne da bi se opravičil, vstopil v razred. Nalogo sem rešil brez premišljanja. Marjeta se je nasmejala, da so tekale solze. Delavci so delali tako, kot so se dogovorili z gospodarjem. Pomagaj mi, kakor moreš. Kar zadeva nadarjenost, Lojze presega vse sošolce. Izmuznil se je, ne da bi dokončal nalogo. Do nas so se obnašali, kot da smo tujci. Vajenec je delal tako, kot mu je naročil mojster. Hitela je mimo mene, kot da me ne pozna. Ne da bi se posebej pripravljala, je uspešno nastopila na tekmovanju.

2. NAČINOVNE ODVISNIKE

PRETVORI V POLSTAVKE: Noge sem si hladil, pomakajoč jih v hladno vodo. Pomagajoč z rokami, sem se prerinil skozi goščavo. Ded je stopal po poti, opirajoč se na palico. Ciril se je tihotapil po stopnicah, noseč čevlje v rokah. Profesor je razlagal, kazoč modele geometrijskih teles. Zamerili so se mi, pristransko pišoč o našem športnem klubu.

3. PRETVORI NAČINOVNI ODVISNIK V PRISLOVNO DOLOČILO NAČINA:

Odgovarjal je jezno. Pošto je oddal brez besed. Govoril je sladko. Boječ je kot zajec. Delal je brez počitka. Nalogo je napisal brez napak. Bolnik je moral jesti hrano brez soljenja. Vstopil je brez pozdrava. Pleše kot ustvarjena za ples. Urna je kakor veriverica. Janko je kričal na ves glas. Z jezikanjem ne boš postal priljubljen. Najedli smo se do sitega. Do zadnjega mi ni dala miru.

4. VPRAŠAJ SE PO ODVISNIKIH:

Kako ga nihče ne omeni? Ne da bi se pri tem nasmehnil. - Kako se je Janez držal? Kot da ne bi znal šteti do pet. - Kako se je držal? Kakor bi mu kure malico pojedle. - Kako prepričljivo je lagal? Da so mu vsi verjeli. - Kako bom storil? Kot mislim. - Kako sem odklenil vrata? Ne da bi povzročil najmanjši ropot. - Kako naj tečem? Kolikor hitro moreš. - Koliko časa ga ne moremo obtoževati? Dokler ne vemo zanesljivo. - Glede na koga greš lahko kamor koli? Kar se tiče mene. - Kako je molil? Ne da bi odprl usta. - Kako je risal? Kot da je s čopičem v roki prišel na svet. - Kako ne hodi mimo znanih ljudi? Ne da bi jih pozdravil. - Kako sta plesala? Kot bi ju nosil vihar.

5. POSTAVI VEJICE, KJER SO

POTREBNE: Govori, kakor bi med lizal. Jezik ji teče kakor mlin. Pobral

se je, kot bi s konja padel. Nova obleka ji pristoji kot kravi sedlo. Snežilo je vso noč tako, da so bile jutraj ceste neprevozne. Zeblo me je tako, da sem se ves tresel. Popravili smo most, tako da se bo dalo spet priti čez vodo. Piše tako, da ne zna nihče za njim brati. Fant je prejšnji zvit kakor neumen. Hiti, kakor bi mislil še danes v Rim priti. Gleda, kot tele v nova vrata. Teta je zaplesala, kot da je rojena baletka. Uvodni referat je bil daljši, kot so ga napovedali. Jure je zvit kot lisica. Je zmeraj na kolenu, kot je sveti Jurij na konju. Kislo se drži, kot bi požrl zeleno jabolko. Reven si ko cerkvena miš.

6. DOPOLNI Z NAČINOVNIM ODVISNIKOM:

Stekla je čez cesto, ne da bi pogledala levo in desno. - Obtoženec se je zagovarjal, kot da ni kriv. - Izpit je opravil, ne da bi pokazal kanček strahu. - Delal je tako, da mu je pot lil s čela. - Pela je tako, da so jo občudovali preprosti poslušalci in strokovnjaki. - Tadej je recitiral, ne da storil napako.

7. DOPOLNI PREGOVORE IN

REKE: Kakor si boš postlal, tako boš ležal. - Kakor ti meni, tako jaz tebi. - Neumen je tako, da sliši, kako trava raste. - Nikoli ni tako dolga noč, da ne pride dan. - Kakor je prišlo, tako je odšlo. - Kakor je sposojeno, tako je vrnjeno.

8. DOPOLNI STAVKE S PRIMERAMI:

Neumen je kot noč. - Pameten je kot sam minister. - Drži se kot pijanec plota. - Hodi, kot da bi hotel biti danes na Triglavu. - Kriči kakor jesihar. - Smrči, kot da bi drva žagal. - Gleda kakor tele v nova vrata. - Plava kot riba v morju. - Spi kot top. - Skače kakor mačka okrog vrele kaše.

IZRAŽAJMO SE LEPO

KI - zaimsek, s katerimi začnemo oziralne stavke. S takimi stavki pobliže določamo ali opisujemo samostalniki, na katerega se "ki" naslanja. Kadar bi ob uporabi "ki" nastala nejasnost, uporabimo zaimsek "kateri".

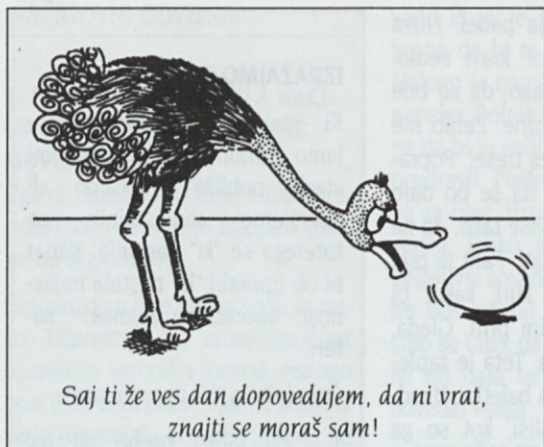
Oziralnike s "ki" uporabljamo:

1. da lahko osebo ali reč natančneje opišemo, pobliže označimo: Knjiga, ki leži na mizi, je bratova. Avto, ki je pripeljal z desne, je zakrivil nesrečo.

2. da mimogrede o kom ali o čem povemo nekaj, kar nam je znano že od prej: Njegov stric, ki je neizmerno bogat, strastno zbira znamke. Konferenca, ki se je danes začela v Madridu, je za našo državo velikega pomena.

Neprimerna pa je oziralna zveza za izražanje tistega, kar se zgodi šele po dogodku, o katerem govori glavni stavek. Še zlasti oziralnih zaimkov ne moremo uporabljati za izražanje vzročnih zvez, za dogodke, ki so med seboj v razmerju vzroka in posledice. Večkrat pa si dva dogodka sledita le časovno, ne da bi bila vzročno povezana; tudi tega rajši ne izražamo z oziralno zvezo. Namesto: "Obrnili smo se na predsednico, ki nam je odgovorila" rajši rečemo: "Obrnili smo se na predsednico in odgovorila nam je..." Le tako je naša poved jasna, sicer lahko nastane vtis, da je to tista predsednica, ki nam je že prej odgovorila.

- Profesor je razlagal, kako iz kvalitete nastajajo nove kvalitete. Da bi to bolj nazorno razložil, je na tablo narisal molekulo vode in vprašal: "Kaj mislite, kako spremenimo kvaliteto vode?"

- "Tako, da jo sladkamo," je uganil sladkosnedni Nace.

Dijakinja je pri zgodovini študirala matematiko za naslednjo uro. Ko je profesor to opazil, je ježno rekel: "Dol z matematiko!"

"Tako je, dol z matematiko!" so veselo zavpili dijaki.

- Joj, kako neslišno se pri tebi vrata zapirajo. Pri meni pa vsa škripljejo.

- Ko bi ti imela za moža takega krokarja kot jaz, ti tudi ne bi škripala. Mož bi ti jih vsak trikrat na mesec namazal.

- Pavlica, tako sem srečen, da si se poročila z menoj, da bi objel ves svet!

- No, no, Karl, takih stvari se boš moral zdaj odvaditi!

- Zakaj so pa tebe zaprli?

- Samo zaradi konkurence. Izdeloval sem isti denar kot država.

- Prečudovita zima letos, prav zares. Moja žena se je tako prehladila, da že ves teden ne spravi iz sebe niti besedice.

Bi radi shujšali? Nič lažjega. Vse, kar morate storiti, je, da popijete zvečer na tešče kozarec vode. Samo pazite, da si ne boste preobremenili želodca!

"Imate radi pomlad?" vpraša starejši moški dekle.

"Pa še kako!"

"Poglejte, jaz imam petdeset pomladi, pa sem jih želel vse vam ponuditi!"

- Očka, povej, ali se je tvoja mama tudi vedno jezila nate?

- Moja ne, pač pa tvoja.

- Ženska, kaj pa vendar že celo uro listaš po kuharski knjigi?

- Perilo sem namočila, pa ne vem, kako se skuha.

Oglas sme obsepati največ 50 besed. Cena oglasa je 40 DEM. Vsaka beseda od 50 naprej stane 1 DEM. Trikratna objava oglasa stane 100 DEM, celoletna 300 DEM. Oglašje sprejemamo do 5. v mesecu, plačate jih lahko pri vašem duhovniku ali na uredništvu.

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORZEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• Prodaj hišo v Središču ob Dravi. Hiša je zgrajena (končana), stara 10 let. Uporabna za dve stanovanji. Skupaj z vrtom meri 800 m². Cena okrog 195.000 mark. Informacije v Nemčiji na tel.: 089 625 76 22.

• Na lepi legi nad Savinjo v Laškem je naprodaj enodružinska hiša: 6 1/2 sob, 2 kopalnici, 2 garaži, več kleti, z vrtom. Interesenti naj pokličejo v Švico, Basel, **41 61 601 45 44.

• V Lenartu v Slov. Goricah prodaj novejšo, večjo, delno opremljeno hišo, z vsemi priključki. Cena: 200.000 DEM. Telefon: **4114920829 (Švica)

• SPODNJA KUNGOTA PRI MARIBORU - Zazidljiva parcela, velikosti 510 m², urejeno okolje, vsi priključki do parcele, sprememba namembnosti urejena. Informacije po telefonu **49 7031 873698 vsak dan po 20. uri.

• Na Migojnicah (blizu Žalca pri Celju) zelo ugodno prodajam nedograjeno enodružinsko hišo. Podrobnejše informacije po tel. v Sloveniji 063 718 730, in v Nemčiji **49 2065 66295

• Na turistični točki ob novem velikem terminalu, ki je v gradnji, na meji med Slovenijo in Madžarsko, prodajam na novo obnoven gostinski lokal s stanovanjem in tremi apartmaji, veliko teraso in vrtom. Možen je kredit. Tel. (386) 69 46734 (v dopoldanskem času).

• Ugodno prodaj hišo z gostinskim objektom približno 250 m² v starem delu mesta Ptuj. Informacije na tel. **49 02129 59649 ali na tel. **49 01715 159479.

• V Celju prodaj hišo (stara vila) na odlični lokaciji pri bolnišnici. Parcela je velika 800 m². Hiša je primerna za zdravniško prakso, poslovni prostor itd. Cena: 135.000 DEM. Informacije v Švici na telefon/faks: **41 56 282 3534.

• Na lepem kraju KAMOVCI blizu Lendave, 15 km od Moravskih Toplic, prodaj hišo z vso opremo, 56 arov zemlje (sadovnjak). Cena 150.000 DEM (po dogovoru). Natančnejše informacije dobite pri ROZALIJI ŠIPON, Strohgassee 6/5, 1030 Wien, tel.: (**43 1 714 2812

• Hišo, 260 m², popolnoma novo, takoj vseljivo, za eno ali dve družini, prodaj. Parcela 660 m² v mirnem, urejenem okolju Miklavža pri Mariboru. Interesentom pošljem slike in načrte. Tel. 062 27 924 in naslov Dušan Primožič, Aškrčeva 17, 2000 Maribor

• Če bi radi potovali v Slovenijo, pa nimate prevoza, se vam zdaj ponuja priložnost. Dvakrat na mesec je možnost prevoza šestih oseb v Slovenijo in nazaj; prav tako je tudi možen prevoz pri selitvi. Podrobnejše informacije na telefon v Nemčiji: 069 51 01 13 ali 0171 57 27 368

• V Mestnem Vrh pri Ptuj prodaj nedokončano podkleteno stanovanjsko hišo. Električna in vodovod v hiši, možnost telefonskega priključka, primerna tudi za obrtno dejavnost, po želji dokup mladega vinograda. Vse ugodno prodaj. Informacije dobite: Gostišne pri Mici v Janežovcih, telefon 062 753 227

M A L O Z A Š A L O M A L O Z A R E S

- Tone, kdaj se tvoj maček ženi?

- Se ne more, ga imam vedno s seboj.

- Vi ste našemu gledališču izročili prošnjo za sprejem v službo za prišepetovalca. Pa imate kakšno prakso?

- Seveda, v gimnaziji sem štiri leta prišepetaval.

V podjetje pride simpatična mlada ženska in vpraša vratarja, ali bi lahko govorila z direktorjem.

"Seveda," odgovori vratar, "kar pojdite k njemu. Imam nalog, da moram spustiti noter vsako lepo žensko mimo vrstnega reda."

"Jaz sem njegova žena. Velja to tudi zame?"

Duhovnik pride k umirajočemu. Ko opazi, da ne bo več pomoči, začne tolažiti domače: "Upajmo, da so mu vrata v nebesa odprta, saj je dobro živel."

"Vedno se je dobro znašel, upajmo, da se bo tudi zdaj," pomaga v tolažbi soseda.

- Mama, kaj se zgodi z avtomobilom, ki sploh ne gre več?

- Oh, kaj! Takrat ga nekdo enostavno proda tvojemu očetu!

Ali ste vprepričani, da je toliko rešilnih pasov, kot je potnikov?

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikaneč

62, Offley Road,
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 0171 - 735 6655

AVSTRIJA

Anton Štekl, delegat

Einsiedlergasse 9-11,
A-1050 WIEN,
tel. (*43) 1-544 2575

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3,
A-8020 GRAZ,
tel. (*43) 0316 - 91 31 69 37

mag. Ludvik Počivavšek

Kirchenstraße 1,
A-4053 HAID b. Anselden,
tel. (*43) 07229 - 88 3 56 3
(ob petkih popoldne in ob sobotah)

Janez Žagar

Herrengasse 6,
A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg,
tel. (*43) 05522 - 73100 in 34850

SPITTAL:

A-9800 SPITTAL / Drau,
Fridtjof-Nansen-Str. 3

BELGIJA - NIZOZEMSKA

Kazimir Gaberc

10, rue de la Revolution,
B-6200 CHÂTELINEAU,
tel. (*32) 071 - 39 73 11

Alojzij Rajk

Guill. Lambert laan 36,
B-3630 EISDEN,
tel./faks. (*32) 089 - 76 22 01

BOSNA IN HERCEGOVINA

p. dr. Marijan Šef

Hercegovačka 1B
71000 Sarajevo
tel. (*387) 71 657 548
tel./faks (*387) 71 650 795

FRANCIJA

Silvo Česnik, delegat

David Taljat, odgovorni na jugu Francije
3, Impasse Hoche,
F-92320 CHATILLON,
tel. (*33) 1-42 53 64 43,
faks (*33) 1-42 53 56 70,

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon,
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 03 82 91 85 06

Jože Kamin

14, rue du 5 Decembre,
F-57800 MERLEBACH,
tel. (*33) 03 87 81 47 82,
(Mlin) (*33) 03 87 01 07 01

HRVAŠKA

HR - 10000 Zagreb. Slovenska skupnost je
oskrbovana iz Slovenije.

ITALIJA

SLOVENIK:

msgr. dr. Maksimilijan Jezernik

Via Appia Nuova 884,
I-00178 ROMA,
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

msgr. dr. Oskar Simčič

Corte S. Ilario 7,
I-34100 Gorizia,
tel. (*39) 0 418 - 32 123

JUGOSLAVIJA

Jože Hauptman

Hadži Milentija 75
ZR JU - 11000 Beograd,

NEMČIJA

Izidor Pečovnik

Kolonnenstr. 38,
D-10829 BERLIN,
tel. (*49) 030 - 784 50 66,
faks (*49) 030 - 788 33 39,
tel. (*49) 030 - 788 19 24

**Alojzij Zaplotnik,
Stanislav Čeplak**, diakon

Oskarstr. 29,
D-46149 OBERHAUSEN,
tel. (*49) 0208 - 64 09 76,
tel./faks (*49) 0208 - 64 708-82

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121,
D-50674 KÖLN,
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT,
tel. in faks (*49) 069 - 63 65 48

Janez Modic

A 4, 2,
D-68159 MANNHEIM,
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00

Stanislav Gajšek

Bogdan Pavalec, past. sodelavec
Feldkirchner Str. 81,
D-85055 INGOLSTADT,
tel. (*49) 0841 - 59 0 76,
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

Janez Šket

Stafflenbergstr. 64,
D-70184 STUTTGART,
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks, (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 71 - 34 776 35

Oskrbovano iz Stuttgarta

Krämerstr. 17,
D-72764 REUTLINGEN,
tel. (*49) 07 121 - 43 43 41,
faks (*49) 07 121 - 47 2 27

Joško Bucik

Klausenberg 7c,
D-86199 AUGSBURG,
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák,

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137,
D-89073 ULM,
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec
Liebigstr. 10,
D-80538 MÜNCHEN,
tel. (*49) 089 - 22 19 41
Janez Pucelj, delegat
tel. (*49) 089 - 21 93 79 00

ŠVEDSKA

Zvone Podvinski

Parkgatan 14,
S-411 38 GÖTEBORG,
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVIČA

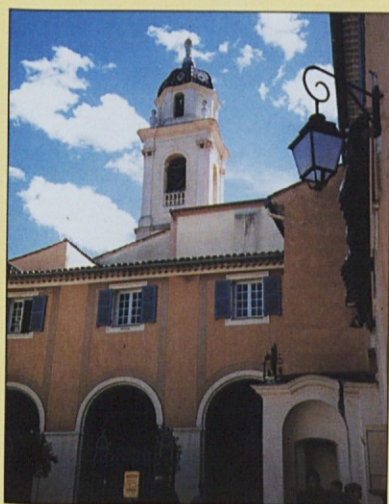
p. Robert Podgoršek

Schaffhauser Str. 466, Postfach 771,
CH-8052 ZÜRICH,
tel. (*41) 01 - 301 31 32
faks (*41) 01 - 303 07 88
Seebacherstr. 15, Postfach 521,
CH-8052 Zürich,
tel. (*41) 01 - 301 44 15,
GSM (*41) 079 - 662 10 11

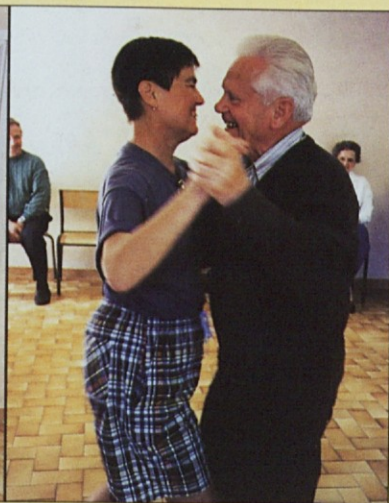
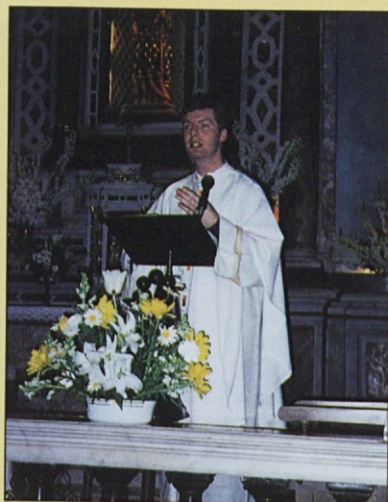
Delili smo si kruh in prijateljstvo ...

SLOVENC IZ NICE POROMALI NA LAGHET

*Marijino božjepotno
svetišče na Laghetu*

*Naj božja beseda
razvname srca.*

Polke gostov iz Slovenije so podžgale naše veselje ... in kmalu smo se zavrteli po plesišču.

Rušilni potres na Bovškem

